

2020

FRENŠTÁTSKÝ
ZPRAVODAJ**VÁŽENÍ
ČTENÁŘI**

Při čtení tohoto vydání zpravodaje budte, prosíme, shovívaví. Epidemie viru COVID-19 způsobila, že událost stihá událost a opatření se mění každým dnem. Zpravodaj však není rádio, televize ani internetové médium. Jako měsíční periodikum nemůže postihnout změny, které se udály po uzávěrce. Vypustili jsme informace, které jsou neaktuální, anebo kvůli omezením zbytečné, ale není vyloučeno, že nějakou na stránkách zpravodaje stále najdete.

Redakce FZ

Vážení čtenáři

Epidemie viru COVID-19 způsobila, že opatření se mění každým dnem. Vypustili jsme informace, které jsou neaktuální, například programy kina, Domu kultury, CVČ Astra, knihovny a dalších institucí, protože je provoz těchto zařízení zastaven. V době uzávěrky však nemůžeme vědět, jestli se poslední dubnový den uskuteční zasedání zastupitelstva města, nicméně jsme se rozhodli tuto informaci uveřejnit. Kvůli omezení prodejen, TIC i dalších institucí ubude také výrazně míst, kam jste byli zvyklí pro zpravodaj chodit. Kvůli překotnému vývoji nedovedeme v tuto chvíli předpovídat, jaké další problémy mohou vzniknout. Žádáme vás proto o pochopení a zachovejte nám svou přízeň.

Redakce FZ

Zasedání zastupitelstva

Zasedání zastupitelstva města se uskuteční, pokud to situace dovolí, ve čtvrtek 30. dubna 2020 od 15.00 hod. ve velké zasedací síni budovy Městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm. Program bude zveřejněn na www.mufrenstat.cz.

Vedení města

Zápisy do 1. tříd v dubnu budou. Ale bez dětí

Základní školy budou muset v dubnu zapsat předškoláky do prvních tříd bez přítomnosti dětí. V souvislosti se situací kolem koronaviru jim to nařídilo ministerstvo školství.

Na Základní škole Záhuní se uskuteční elektronický zápis od 8. do 17. dubna 2020. Elektronický zápis se vztahuje na děti narozené v době od 1. 9. 2013 do 31. 8. 2014 a děti, kterým byl povolen v loňském školním roce odklad povinné školní docházky. „Elektronická žádost k vyplnění a podrobnější informace k podání žádosti jsou zveřejněny na webových stránkách školy www.skolafren.cz“, uvedl Josef Stieborský, ředitel ZŠ Záhuní. Stejně tak na Základní škole Tyršova 913 proběhne pouze formální část zápisu bez přítomnosti dětí ve škole. Ta se uskuteční vyplněním a podáním žádosti a následně jejím zaregistrováním. Škola zahajuje zápis žáků do první třídy ve středu 8. dubna 2020, kdy je možné v čase od 8.00 do 18.00 h. podat žádost o přijetí osobně v přízemí školy. Žádosti se budou vyplňovat elektronicky v aplikaci Zápisy Online umístěné na webových stránkách školy. „Kromě osobního podání upřednostňujeme bezkontaktní podání pomocí datové schránky, e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem a poštou. Tato forma podání bude přijímána do 17. 4. 2020. Veškeré informace k organizaci a průběhu zápisu najdou rodiče ve směrnici ředitelky školy na webových stránkách školy www.zstyrfren.cz“, uvedla Zdeňka Murasová, ředitelka ZŠ Tyršova 913.

–red–

Na radnici přivítali prvního občánka města

Čtvrteční dopoledne patřilo 5. března na frenštátské radnici prvnímu občánkovi roku 2020, Theodoru Kozlovskému, který se narodil 15. ledna 2020. V obřadní síni se s ním, jeho rodiči a prarodiči setkal starosta Miroslav Halatin, aby jej slavnostně přivítal.

Starosta města Miroslav Halatin popřál spokojeně spícímu Theodorovi v tatičkově náručí především zdraví a obdaroval ho stříbrným tolařem a věcným dárkem. „Máme za sebou měsíc a půl a nikoho asi nepřekvapí, když řeknu, že je to se dvěma dětmi náročné,“ svěřila se maminka a dodala, že další miminko momentálně neplánují, přestože starší bratr Lucas na otázku, zda by si přál ještě třeba dalšího brášku nebo sestřičku, odpověděl jednoznačně ano.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Zaregistrujte se do mobilního rozhlasu

Město na svých webových stránkách vyzývá občany, aby se zaregistrovali do mobilního rozhlasu, kde budou mít aktuální informace nejen k současnému stavu epidemie koronaviru a s ním souvisejících opatření, ale také o konkrétní situaci v našem městě. „Budeme všem zaregistrovaným zasílat důležité zprávy, informace o aktuálním dění a odkazy e-mailem, SMS nebo zprávami do aplikace. Služba je zcela ZDARMA,“ uvedla tisková mluvčí Iva Vašendová. Registrovat se můžete na www.https://frenstat.mobilnirozhlas.cz/ nebo na www.mufrenstat.cz.

–red–

Město Frenštát pod Radhoštěm podalo od začátku roku sedm žádostí o dotace

Patří mezi ně například žádosti o dotaci na projekt prodloužení vodovodního řádu Střelníční za více jak 12,2 milionů korun a na vybudování přírodní zahrady v Základní škole Tyršova 913. „Proces přípravy a samotného podávání žádostí o dotace je čím dál tím víc administrativně a časově náročnější. A to přesto, že se většina žádostí dnes podává elektronicky. Tak se nám díky zahlení systému a technickým potížím vyhlásovatel dotičního programu nepodařilo podat žádosti o dotaci na vybudování zahrady v Mateřské škole Dolní a Základní škole

Záhuní,“ uvedl Jiří Unruh, místostarosta města. Město dále žádalo u Moravskoslezského kraje o dotaci na vybudování cyklostezky Lubina – Lomná. Zároveň byly podány žádosti o dotace na vybudování přechodu na ulici Nádražní a ul. Podkopčí, dotaci na rozšíření infrastruktury Autokempu a na rozšíření a z kvalitnění služeb Turistického informačního centra. Informace k jednotlivým dotičním projektům získáte na www.mufrenstat.cz nebo na odboru investic a rozvoje MěÚ Frenštát pod Radhoštěm.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Rekonstrukce plynovodního řádu uzavře ulici

Z důvodu rekonstrukce plynovodního řádu a přípojek bude od 23. 3. – 31. 8. 2020 probíhat postupná uzavírka Mariánské ulice od Domu kultury až po vinotéku U Karla. Rekonstruovat se bude v etapách a práce si vyžadují částečné omezení silničního provozu.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Moderní technologie pomáhají v boji proti koronaviru

To, že chybí ochranné pomůcky, není nic nového. Lidé se semkli a pomáhají jak mohou. Šijí ochranné roušky pro sebe, pro své známé, ale i zdravotníky, záchranáře, lékaře. Pospolitosť a vzájemná pomoc je znát všude. Pomáhá také skupina mladých lidí, která začala tisknout ochranné štíty na 3D tiskárnách. Tedy na zařízeních, která umějí vyrobit věc z plastu prakticky na počkání. V pátek 27. března věnovali tito mladí nadšenci z iniciativy „COVID 3D

TISK“ ochranné štíty městu Frenštát pod Radhoštěm. Marian Žárský, koordinátor dobrovolníků převzal 15 ks ochranných štítů pro frenštátské lékaře. Štíty přivezl přímo z výroby kurýr Standa, který také vyjednal s výrobcí dodávku pro Frenštát. „Děkujeme úžasným mladým lidem z této iniciativy za to, že zdarma zásobují zdravotnická zařízení, lékaře i jednotlivá města štíty, které vyrábějí na 3D tiskárnách,“ uvedl Marian Žárský. *–red-*

Z bufetu vznikne kinokavárna

V bufetu frenštátského kina se právě nyní připravuje kinokavárna, ve které se můžete mimo projekce artových filmů těšit na expozici staré projekční techniky

Aktualizace Programu rozvoje města

Město Frenštát pod Radhoštěm spouští důležitý projekt, jehož výsledkem bude aktualizace Programu rozvoje města po 5 letech, která má zhodnotit současný vývoj města, aktuální potřeby obyvatel a dle toho revidovat strategické cíle a projekty. Program rozvoje města je základním rozvojovým dokumentem, který stanoví dlouhodobé i krátkodobé cíle, opatření a jednotlivé aktivity, kterými se těchto cílů dosáhne. Do rozhodování o budoucí podobě města budou zapojeni i občané města Frenštát pod Radhoštěm.

Zapojte se i vy do přípravy Programu rozvoje města.

V dubnu tohoto roku se mohou všichni občané města Frenštát pod Radhoštěm ve věku od 15 let vyjádřit k budoucí podobě města a jeho rozvoji. Prostřednictvím průzkumu tak budete mít možnost vyjádřit své názory k různým oblastem života ve městě a jeho budoucímu rozvoji. Dotazník budete moci vyplnit sami nebo můžete být osloveni tazateli společnosti PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s. r. o. (více o společnosti na <http://rozvoj-obce.cz/>). Dotazník bude možné vyplnit také elektronicky na webo-

vých stránkách města. Ti, kteří již vyplnili papírovou verzi dotazníku, nevyplňují jej již elektronicky a naopak. V případě vyplnění elektronického dotazníku, prosím nevyplňujte dotazník v papírové podobě, ani s našimi tazateli. Projekt je zpracováván ve spolupráci s externím zpracovatelem (společnost PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s. r. o.) se zapojením Městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm, občanů města, dalších organizací a skupin (např. spolky, podnikatelé, příspěvkové organizace) a odborné veřejnosti.

Alena Hlávačová

Vítání občánků proběhlo na radnici

Koncem února se v obřadní síni frenštátské radnice uskutečnilo první vítání občánků v tomto roce. Starosta města zde přivítal sedm dětí, čtyři chlapce a tři děvčata. Adéla, Anna, Laura, Artur, Erik, Markus a Matteo se narodili v měsících září až prosinec minulého roku.

Slavnostní ráz ceremoniálu doplnilo tradiční vystoupení dětí z Mateřské školy Školská čtvrť. Každý z nových občánků dostal věcný dárek, CD s fotografiemi ze slavnostního obřadu a dárkovou sadu s poukazem na členství zdarma ve frenštátské knihovně pro dítě do 6 let. Město tak pokračuje v zapojení do projektu Bookstart – S knížkou do života. „V roce 2019 jsme přivítali celkem 45 dětí, z toho 25 děvčat a 20 chlapců. Jsem rád, že tradice vítání nových občánků v našem městě stále pokračuje. Rodiny nově narozených dětí mají pořád zájem být sou-

částí tohoto krásného ceremoniálu, o čemž svědčí vždy zaplněná obřadní síň. A není se čemu divit, vždyť narození dítěte, je jeden z nejhezčích momentů v životě rodiny,“ doplnil Miroslav Halatin, starosta města Frenštátu pod Radhoštěm. Rodiče, kteří chtějí, aby jejich miminko bylo slavnostně přivítáno mezi občany města Frenštát pod Radhoštěm, mohou své děti registrovat telefonicky, emailem či osobně na recepci městského úřadu. Podrobnosti naleznete na www.mufrenstat.cz.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Vítání občánků ve Frenštátě pod Radhoštěm

Město Frenštát pod Radhoštěm přijalo opatření spojená s šířením koronaviru

Krizová opatření kvůli koronavirové pandemii zasáhla do všech oblastí našeho života. Na těchto stránkách vám přiblížíme ty nejdůležitější události uplynulých dnů a týdnů. Uzavřené školy, školky, kino, knihovna i krytý bazén, zrušeny kulturní a společenské akce. Od pondělí 16. března 2020 byl v souvislosti s nepříznivým vývojem epidemiologické situace způsobené koronavirem uzavřen do odvolání také městský úřad. Veřejnost může v naléhavých a neodkladných záležitostech kontaktovat úředníky telefonicky, nebo prostřednictvím emailu. Kontakty na pracovníky MěÚ Frenštát pod Radhoštěm jsou k dispozici na webových stránkách města. Vše bude vyřizováno bezkontaktním způsobem. *—red—*

Databáze dobrovolníků

Město vytváří databázi dobrovolníků. Pokud se chcete do této databáze zařadit, napište na email: vera.dostalova@mufrenstat.cz a uveďte své jméno, příjmení, věk a své kontaktní údaje. „Na městském úřadě shromažďujeme na telefonní lince 556 833 111 v pracovní dny od 8 do 12 hodin, na e-mailu: podatelna@mufrenstat.cz nebo prostřednictvím formuláře, který bude umístěn na www.mufrenstat.cz a FB profilu města, žádosti o pomoc občanům starším 60 let, případně dalším občanům například rodičům samoživitelům, osobám v karanténě. Ty řešíme, nebo předáváme frenštátské Charitě,“ uvedl Miroslav Halatin, starosta města. *—red—*

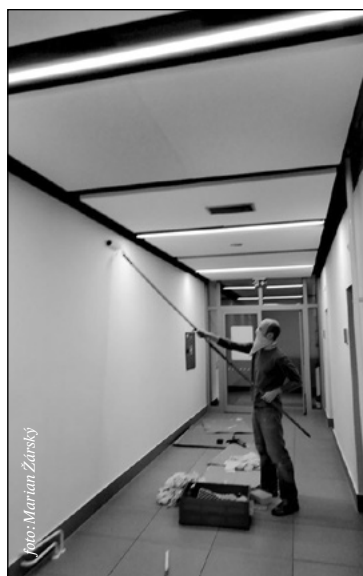

Držme se! A až se brzy ve zdraví a pohodě uvidíme na všech nádherných místech Beskyd

Sběrné místo pro roušky od dobrovolníků

Po dohodě města s Charitou Frenštát bylo zřízeno kontaktní místo v budově Charity v Dolní ulici. Právě zde mohou dobrovolníci ušité roušky do připravených krabic odevzdávat každý všední den od 7.00 do 14.30 hodin. „Někteří občané nám již nabídli doma ušité roušky. Stále to však nestačí. Obracíme se tak s prosbou na občany, kteří v rámci dobrovolnictví mohou a chtějí darovat ušité roušky, ať je doručí na kontaktní místo,“ vyzval starosta města Miroslav Halatin. Roušky budou poskytnuty zejména sociálním pracovnícům, pečovatelkám, hasičům, městským strážníkům a Charitě.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Když do Domu kultury nemůžou umělci ani diváci, začalo se s údržbou. Po plesové sezóně malujeme

V úterý 17. března pracovníci Domu kultury za vydatné pomoci Technických služeb instalovali na fasádu navigační ceduli k malému sálu a k Čajovně Magnolia

Frenštátští hasiči děkují pracovnícům Astry, centra volného času za ušití bavlněných roušek. Jste skvělé! Moc si toho vážíme!

Nákup pro souseda

Frenštátská radnice nabídla pomoc se zásobováním především lidem starším 60 let a osobám v karanténě i případně dalším potřebným. „Jedná se o spontánní iniciativu, do které se může zapojit každý, kdo chce pomoci svým starším spoluobčanům se zásobováním potravinami a léky v tomto těžkém období,“ řekl starosta města. A jak to udělat? Je to jednoduché, pokud máte ve svém okolí starší osobu, která žije osaměle, dejte jí na sebe svůj kontakt s nabídkou pomoci při nákupu potravin a léků. Je ale nutné dodržovat určitá pravidla. Především používat ochranné prostředky (gumové rukavice a roušku, popř. respirátor), dodržovat hygienu, maximálně omezit osobní kontakt. Objednávky k nákupu provádět telefonicky nebo e-mailem. Potraviny nakupovat balené. Předání nákupu by mělo proběhnout bezkontaktně, položte nákup před dveře, informujte telefonicky souseda. Platbu si dohodněte nejlépe bezhotovostně nebo v krajním případě proveďte předávku hotovosti v dopisní obálce. Dodržujte doporučený odstup 3 m. *—red—*

Tým ASTRY vymyslel, jak by mohl být, i v této nelehké době. Jdeme plátna, rozmotali niti, nastartovali šicí stroje a šijí (Silvy Šrubařové) jsme vytvořili výrobní linku, která se v této činnosti pokračovat i v dalších dnech,

Foto: Archiv CVC Astra

Astra, centrum volného času, věnovala městu bavlněné roušky. Ty byly na pokyn starosty města ihned rozděleny a předány strážníkům Městské policie, Jednotce sboru dobrovolných hasičů, Středisku sociálních služeb a Charitě Frenštát pod Radhoštěm

Změna jízdních řádů

Sohledem na přerušení školní docházky, došlo od 16. 3. 2020 k omezení veřejné linkové osobní dopravy formou **výlukových jízdních řádů v režimu rozsahu jízdních řádů platných v období letních školních prázdnin**. Změny jízdních řádů jsou dostupné na webových stránkách <http://www.portal.idos.cz> a www.kodis.cz. **—red—**

Seniorům přivezou nákupy až domů

Frenštátská Charita nabízí seniorům nad 65 let a občanům se zdravotním postižením bezplatnou pomoc se zajištěním nákupů základních potravin, hygienických potřeb nebo léků. „Ti, kdo službu využijí, uhradí pouze výši nákupu. Nákup bude prováděn vždy pouze v jednom obchodě, a to na základě našeho zvážení,“ doplňuje ředitelka frenštátské Charity Lenka Tabachová. Nabídka je určena těm, kteří nejsou schopni nákupy zajistit a ani nemají nikoho, kdo by se o ně postaral. „Nabídka je určena osobám, které NETRPÍ onemocněním COVID-19 a NEJSOU v karanténě. V takovém případě zajišťuje pro své občany nákupy město Frenštát pod Radhoštěm,“ doplňuje. Informace ohledně zajištění nákupů, možnosti předání a způsobu zaplacení nákupů přes Charitu Frenštát p. R. vám poskytnou na tel. čísle 731 141 801, a to vždy v pracovní dny od 7.00 do 14.30 hodin. Telefonní číslo pro pomoc osamělým a nemožícím občanům v karanténě je 556 833 111 - recepce městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm. **—red—**

...ké situaci, prospěšný. A přišel nápad! „Rozprostřeli a pustili se do práce. Pod vedením toho nejpovolnějšíterá začala chrlit jednu roušku za druhou. Rozhodli“ uvedl Michal Grepl, ředitel CVC Astra

Testovací místa

Nemocnice v MS kraji už mají celkem 9 odběrových míst pro testování lidí na přítomnost koronaviru. Poslední dvě místa vybudovali 18. března v areálech Nemocnice Frýdek-Místek a Nemocnice Nový Jičín. Odběrová místa jsou také ve Fakultní nemocnici Ostrava, v Městské nemocnici Ostrava, a v nemocnicích v Opavě, Krnově, Havířově, Třinci a Karviné. „Speciální odběrové stany jsou určeny pro řidiče či osádky osobních aut i pro peší příchozí. Jde o velký stan, do kterého občan přijede osobním autem, nevystupuje z něj a zdravotní sestra mu odebere potřebný vzorek přímo ve vozidle. Součástí stanu jsou dvě zelené stavební buňky jako zázemí pro zdravotnický personál, který vzorky od občanů odeberá,“ přiblížil fungování odběrových míst mluvčí hasičů Petr Kůdela. **—red—**

Foto: HZS MSK

Vzhledem k rozhodnutí Bezpečnostní rady státu v souvislosti s výskytem koronaviru COVID-19 bylo od 14. 3. uzavřeno také frenštátské Turistické informační centrum. „Pro veřejnost a pro naše zákazníky jsme k dispozici na emailu ic@mufrenstat.cz a v rozumných hodinách také na telefonu 556 836 916,“ uvedla Patricie Pustějovská, pracovnice TIC

Glosa: COVID-19 převrací nejen svět, ale i životy v rodině

Kvůli koronaviru je celý svět naruby. Zavírají se hranice, ruší lety a vlaky, řada firem přerušuje výrobu. To vše se musí nutně projevit i v každodenním životě rodin. Uvedu příklad rodiny, kterou redakce zná, ale nebude ji uvádět.

Máma pracuje v Kauflandu a musí proto makat, abychom nepomřeli hlady. Navíc má napnutý rodinný rozpočet. Táta je na školení v Německu a po návratu jej čeká ještě dvoutýdenní karanténa. Místo zaslouženého klidu je tak z dědy učitel a školník, z babičky ředitelka, školní kuchařka i uklízečka. Z dětského pokoje je 1. A a z pracovny 4. A. Sborovna a ředitelna zároveň je v kuchyni.

Zmateny jsou však z toho i ty děti. Nemusí chodit do školy a přitom se musí učit. No, co si o tom mají myslet. Tak máme prázdniny, nebo ne.

Nezbývá, než se obrnit trpělivostí a čekat, co přijde z krizového štábu. Snad už to nebude dlouho trvat. **Petr Poštulka**

Frenštátské stíny

Kupte mu sluchátka

Strážníci městské policie prověřovali stížnost nájemníků, že je jejich soused obtěžuje hlasitou hudbou. Strážníci zjistili, že jeden ze sousedů více než rok neustále pouští nahlas hudbu, a to nejen přes den, ale i v noční době. I přes opakované žádosti a prosby, aby toho zanechal, vyhrává i nadále. Obtěžuje tím všechny nájemníky. Strážníci jeho jednání posoudili jako přestupek a případ byl po zadokumentování předán k projednání správnímu orgánu Městského úřadu ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Strážníci hasit nemuseli

Městská policie přijala oznámení, že na ulici Záhuni hoří plastový koš. Při příjezdu na místo události zjistili, že koš již uhasili kolemjdoucí lidé. Bylo zjištěno, že odpadkový koš chytíl od nedopalku cigarety. Strážníci důrazně upozorňují, že neuhášené nedopalky do plastových nádob nepatří.

Dorostenci popijeli v parku

Při kontrole parku ve Školské čtvrti strážníci potkali partičku mládežníků, kteří tam popijeli alkohol. Všechny čtyři děti neměly ještě 18 let a u dvou z nich byla zjištěna dechovou zkouškou, že alkohol pily. Proto byli vyrozuměni jejich rodiče, kteří si své ratolesti převzali. Celý případ bude ještě projednáván s rodiči na sociálním odboru městského úřadu.

Odmítla pokutu, ale nepomohla si

Dne 20. 2. zavolali strážníci do prodejny potravin na náměstí Míru s tím, že zde mají zadrženou zlodějkou. Při prověřování případu strážníci zjistili, že žena z Frenštátska se pokusila odcizit cukrovinky v celkové hodnotě 450 korun. Byla však zadržena prodavačkou. Strážníci chtěli projednat případ pokutou na místě, to však pachatelka odmítla. Případ krádeže byl tedy odeslán k projednání správnímu orgánu a ženě hrozí pokuta ve výši až 50 tisíc korun. Kvůli šíření koronaviru, následnému vyhlášení stavu nouze a karantény se vyklidily ulice a zavřela většina obchodů. Ubylo tak příležitostí ke krádežím a jiným zločinům. Přesto k deliktům dochází, a to navzdory hrozbě přísných trestů za činy spáchané za stavu nouze. Například za banální krádež to může být až osm let vězení.

Budte na pozoru

Vláda, i v době koronavirové krize, stihla poslat do sněmovny návrh zákona, který má tvrdě postihovat prodejce „levných energií“. Kdy jej sněmovna schválí, je však ve hvězdách a šmejdi rádí dále. Přestože podomní prodej je ve městě místní vyhláškou zakázán, 25. února přijala Městská policie ve Frenštátě pod Radhoštěm oznámení, že se v jednom z domů na ulici Záhuni pohybují muži, kteří nabízejí levnější dodávku energií. Strážníci na místě zkontrolovali dva zaměstnance plynárenské společnosti a zjistili, že se pouze dotazovali, zda nebyli nájemníci kontaktováni jinými dodavateli. Vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno, že by pracovníci nabízeli uzavření jakékoliv smlouvy, nebylo ani přikročeno k řešení přestupku.

Vladimír Pražák
ředitel městské policie

Ztratil se vám pes? Dnes už máte šanci jej najít

Od Nového roku musí mít každý pejsek pod kůží čip. Fajn, řekne si chovatel. Když se mi zaběhne pes, třeba na výletu v Liberci, strážník čidlem přečte čip a zjistí: „Jmenuji se Haryk a bydlím v ulici Jára Cimrmana, č. p. 2020, Frenštát pod Radhoštěm.“ Jenže ono to tak bohužel nefunguje, a proto většina chovatelů povinné čipování považuje, a částečně právem, jen za další šikanu ze strany státních orgánů. Chybí totiž centrální databáze čipovaných psů.

Trošku to připomíná příběh předražené databáze na výběr elektronického mýta. Ta měla stát více než 400 milionů korun. Místo toho stála křeslo ministra dopravy Kremlíka. Skupinka programátorů tuto databázi vytvořila za víkend a vládě ji nabídla za korunu.

V případě chybějící databáze psů nezpracovala kupodivu skupina nadšených ajťáků, ale veřejná instituce – Státní veterinární správa.

V minulém měsíci obdrželo vedení města informaci o nově spuštěné aplikaci Databáze ztracených a nalezených psů na internetových stránkách Státní veterinární správy. Umožňuje občanům, útlukům, či městské policii na jednom místě sdílet informace o nález nebo ztrátě psa. „Aplikace by měla dočasně čas-

tečně nahradit centrální registr psů, který má vzniknout od roku 2022,“ uvádí v informaci MVDr. Zbyněk Semerád, ústřední ředitel Státní veterinární správy.

Nová databáze je k dispozici na adrese - <https://www.svscr.cz/databaze-ztracenych-analezenych-psu/>. Vložení informace o ztrátě/nález psa je velmi jednoduché prostřednictvím stručného formuláře, který je dostupný po stisknutí nabídky „Přidat psa“. Ve formuláři je nutné specifikovat, zda se jedná o ztrátu nebo nález psa, dále pak plemeno psa nebo stručný popis, číslo čipu (nebo tetování), místo a datum ztráty/nálezu, jméno majitele, resp. nálezce, kontakt, fotografii psa a případně další informace formou poznámky (povinné údaje jsou označeny hvězdičkou). Všechny uvedené údaje

mají za cíl propojit majitele psa a případného nálezce. Vložené oznámení se začne v seznamu ztracených a nalezených psů zobrazovat až po potvrzení prostřednictvím odkazu, který oznamovatel obdrží e-mailem. Potvrzené oznámení o ztrátě či nález psa bude zveřejněno po dobu 10 kalendářních dnů, pokud je oznamovatel nesmaže dříve, nebo je naopak neprodlouží o dalších 10 dnů.

„Evidence ztracených a nalezených psů v databázi SVS je dobrovolná, a v žádném případě nenahrazuje povinnost nálezce zviřete stanovenou zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, tj. oznámit nález zviřete bez zbytečného odkladu obci,“ píše v informaci Zbyněk Semerád, ústřední ředitel Státní veterinární správy.

Petr Poštulka

Na ranči v Kozlovicích se rodí nová hříbata a také nápady

Už 14 let funguje v Kozlovicích Smart ranč, který se zaměřuje na jezdeckví a chov koní. Svým návštěvníkům nabízí výcvik jízdy na koni pro dospělé i děti, kurzy westernové jízdy, individuální výcvikové programy, majitelům koní pak zprostředkovává ustájení koní, výcvik a přepravu koní, nebo poradenské služby. Zaměřuje se také na prodej koní, především plemene Quarter

horse. Letos plánuje majitelka Klára Šálková opět Mistrovství České republiky v reiningu, což je jedna z disciplín westernového stylu jezdeckví. Dále zkoušky jezdců, příměstské tábory pro děti a mládež, a další větší či menší akce. Informace o životu na ranči a o všech plánovaných akcích najdete na webových stránkách www.smartranch.cz.

—red—

Quarter horse, plemeno koní s trochou španělské krve, špetkou arabského původu, vytrvalostí berberských koní a dávkou anglické vznešenosti

Frenštátští hasiči rozhodně nezahálí

Frenštátští hasiči vedou webové stránky, na kterých zveřejňují informace o svých zásazích, včetně fotografií. Ne každý má však připojení na internet, připravili jsme proto fotoreportáž s přehledem posledních zásahů (do uzávěrky zpravodaje), kterou zveřejňujeme.

■ Poslední únorový den o půl jedenácté dopoledne vyjeli frenštátští hasiči k dopravní nehodě autobusu a dvou automobilů do Lichnova. Hasiči po příjezdu na místo události provedli speciálními tyčemi stabilizaci autobusu, který zůstal v příkopu nakloněný na bok, následně z vozu zachránili devět lidí. Dva z cestujících utrpěli zranění a byli převezeni do nemocnice. V osobních vozích cestovali pouze řidiči, těm se po kolizi nic nestalo.

■ Od této dopravní nehody byla jednotka v jedenáct hodin odvolána do Trojanovic, kde došlo k další dopravní nehodě autobusu, který zůstal mimo komunikaci nakloněný na pravý bok. Hasiči po příjezdu zajistili autobus proti samovolnému pohybu ukotvením k zásahovému automobilu, následně z vozu pomohli ven jeho řidiči. Ten vyvázl bez zranění.

Autobusu musel v Trojanovicích pomoci zpět na komunikaci vyprošťovací speciál Bison, asistoval mu jeřáb Demag

■ 29. 2. vyjela do třetice jednotka v 12.20 h, a to na ulici Bartošky, kde byly uvolněné plechy na střešní konstrukci. Jednotka pomocí výškové techniky provedla provizorní opravu střechy.

■ Dne 9. 3. 2020 v 10 hodin vyjeli Hasiči Frenštát pod Radhoštěm z dopravní nehody se zraněním do

Kunčic pod Ondřejníkem. Jednalo se o osobní automobil, který byl na střeše a poničil oplocení pozemku. Zraněná osoba byla v péči Zdravotnické záchranné služby. Jednotka provedla protipožární opatření. Únik provozních kapalin nejištěn. Po vyšetření dopravní nehody jednotka pomohla naložit vozidlo na odtahovou službu.

■ 14. března vyjeli hasiči likvidovat požár rodinného domu do obce Mniší.

■ Dne 17. března 2020 vyjela jednotka v 9.00 hodin ráno k úniku plynu do Tiché. Hasiči Frenštát pod Radhoštěm po příjezdu na místo zjistili, že při výkopových pracích byl porušen plynový řád. Při zjevném úniku plynu do ovzduší bylo evakuováno pět obyvatel ze dvou rodinných domů. Jednotka na místo povolala havarijní plynovou službu. Pracovník této služby se při uzavírání plynového řádu nadýchal zplodin plynu. Došlo u něj k bezvědomí a k zástavě srdce. Frenštátští hasiči okamžitě provedli resuscitaci, podali mu kyslík k inhalaci a zraněného stabilizovali. Po příjezdu ZZS byl zraněný předán lékaři. Hasiči poté provedli zastavení plynu svorkou s nasazením dýchací techniky. Místo události bylo předáno plynárenské společnosti a jednotka se vrátila na základnu. *—red—*

Radnice ocenila nejlepší pedagogy

Den učitelů se v České republice slaví 28. března, v den výročí narození Jana Amose Komenského. Vyhlášen byl československou vládou již v roce 1955 jako morální ocenění práce učitelů. Město každoročně na slavnostním setkání oceňuje při této příležitosti nejlepší pedagogy z frenštátských škol a vzdělávacích institucí. Akce se v letošním roce ze známých důvodů konat nebude, ale ocenění učitelů bylo vyhlášeno.

Výrazná pedagogická osobnost roku: Ondřej Jašek, Gymnázium a SPŠEI.
Ocenění za dlouhodobou tvůrčí pedagogickou činnost: Libor Bartoš, Gymnázium a SPŠEI, Ilona Golichová, Astra, CVC, Věra Marhevská, ZUŠ,

Milena Novotná, ZŠ Tyršova 913, Dagmar Pavlová, ZŠ Záhuní 408, Marie Rešlová, Hotelová škola, Milena Vaverková, Gymnázium a SPŠEI.

*Marika Macíčková,
odbor vnitřních věcí a školství*

Něco proti trudnomyslnosti

Přišel nám email od Martina Trubače, ve kterém nám poslal ukázkou toho, na co narazil při svém home office. Je to volné převyprávění článku Frenštát v dějinách pedagogiky z pera Aloise Zbavitele, který byl zveřejněn v časopise Svatý Martin.

V roce 1872 pořádala frenštátská národní škola výlet na Horečky. Dobové prameny barvitě popisují, jak se 550 žáků (1. – 4. třída) sešikovalo na náměstí a s prapory a za víření bubnů se vydali směrem k Bartošově Horečce. Následuje poměrně podrobný popis programu (vesměš zpěv písní a recitace) i zpráva o podělování rohlíky a mlékem (vše se vezlo na zvláštním vozíku). Co je asi nezajímavější: „Po společném zapění písně „Kde domov můj“ bylo všech 550 žáků počastováno ještě pivem, jehož se vypily celé tři sudy! Zpáteční pochod nastoupili výletníci ve

veselé náladě za zvuků hudby a víření bubnů... Výlet se všem účastníkům velmi líbil a dlouho se ve Frenštátě o něm mluvilo.“

„To věřím! Zvláště, když si představím ty nachmelené prvňáky. Inu, časy se mění,“ dodává Martin Trubač.

Poznámka redakce: Publikace Vlastivěda moravská Frenštátský okres od Jiřího Felixe zmiňuje Horečku Pavlovu, Bartošovu, Rekovu a Zadní. Podle toho, že na Bartošově Horečce měla stát rozhledna, vyhlídka Milá domovina a byl tam hostinec, tak se jedná o dnešního Janíka. *—red—*

Nová kniha Radomíra Golase je v tisku

V polovině března šla do tisku unikátní publikace Radomíra Golase věnovaná

tancům a písním z Frenštátska. Na radnici města došlo k finálnímu schválení a podpisu posledních korektur autorem. Na této rozsáhlé publikaci pan Golas pracoval několik posledních let. Na její vydání přispělo město Frenštát pod Radhoštěm, obec Trojanovice, Muzejní a vlastivědná společnost, Nadace Eduarda Parmy a Moravskoslezský kraj. Slavnostní křest knihy, který se měl uskutečnit 8. dubna 2020 v malém sále Domu kultury, se z důvodu současné situace odkládá na pozdější termín. *—red—*

Město nezískalo dotaci na obnovu sídliště

Město nezískalo dotaci ze Státního fondu rozvoje bydlení na projekt Regenerace sídliště Školská čtvrť I. etapa. Důvodem byl velký převis žadatelů o dotaci a nedostatek finančních prostředků alokovaných v Programu regenerace sídlišť. Naše město je se svým projektem sedmým schváleným náhradníkem.

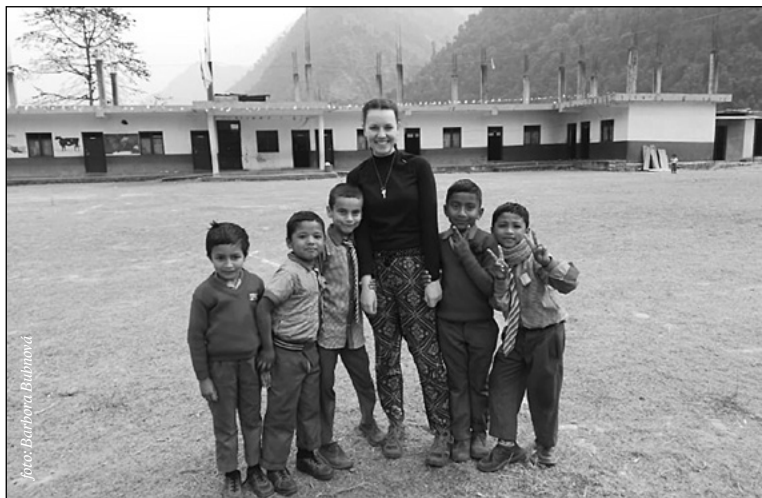
„Státní fond rozvoje bydlení chce požádat o navýšení rozpočtu pro rok 2020. V případě jeho navýšení na celkem 200 milionů korun budou prostředky poskytnuty i náhradníkům, kterým byl dotační projekt schválen, ale z důvodu nedostatku finančních prostředků dotace prozatím nebyla poskytnuta. Myslím si, že Parlament

ČR tyto prostředky schválí a budeme moci tento projekt v letošním roce začít realizovat,“ uvedl Jiří Unruh, místostarosta města. Státní fond rozvoje bydlení také oznámil, že v průběhu měsíce října 2020 bude v programu Regenerace sídlišť vyhlášena výzva pro rok 2021.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Nepálci nás naučili radovat se z maličkostí a z problémů si nedělat velkou hlavu, říká Julie Svobodová

Jednou z nejkrásnějších vlastností člověka je solidarita, snaha pomáhat potřebným. Pomáhat se dá různě. Někdo posílá dárcovské DMS, jiný přispívá na dobročinné účty, další navštěvuje benefice a dobročinné akce. Dvě dívky, z nichž jedna je z Frenštátu pod Radhoštěm, to vzaly radikálně. Sbalily kufry (či ruksaky) a vyrazily do chudické země na úpatí nejvyšší hory světa - Nepálu. V polovině února vycestovala Julie Svobodová z Frenštátu pod Radhoštěm se svou spolužačkou Barborou Bubnovou do Nepálu na tříměsíční zahraniční praxi. Dívky jsou studentkami druhého ročníku CARITAS – VOŠs Olomouc a souběžně Palackého univerzity, oboru Sociální a Humanitární práce. První měsíc strávily v horské vesnici Sasodhára, kde v místní škole (Shree Malika Janahit Boardning school) učily děti angličtinu a další předměty. Momentálně se dívky nacházejí v městě Pokhara, kde v organizaci Women's skills development organization působí v oblasti ženských a dívčích práv. Poslední 3 týdny budou pomáhat s projektem české organizaci Namaste Nepal, z.s. Technika je báječná věc a internet funguje i v horské vesnici Sasodhára, a tak jsme mohli získávat pravidelné zprávy, ve kterých nám Julie zprostředkovala nové zážitky.

Koronavirus je hlášen i v Nepálu. Vláda okamžitě zavřela hranice. Školám se posunuly závěrečné zkoušky. Děti budou mít dříve velké prázdniny. Operátoři rozesílají pokyny, jak se chovat a kroky k prevenci. V každém větším městě jsou stánky s informacemi. Ženy začaly sít bavlněné roušky

Cesta do Nepálu trvala s jedním přestupem přibližně 17 hodin, když nepočítám čekání na letištích. My letěly se společností Air Arabia, která měla mezipřistání v Sharjah. Do Káthmándú jsme dorazily na sv. Valentýna. Pro Báru to byl první let v životě a zvládala to výborně.

■ A první dojmy?

Smrad, hluk, prach, barvy a chaos. V Káthmándú nic nedává smysl, ale vše do sebe krásně zapadá. Ulice jsou špinavé a plné prachu, ale krásné svou specifickou architekturou. Z každého obchůdku zní nepálská hudba, obohacená všudypřítomným troubením. Když procházíte ulicemi, smog vám nahrazuje vůně vonných tyčinek a jídla. Všude davy lidí, kteří se na vás usmívají. Káthmándú je nádherné město, jen to chce překonat prvotní šok. My jsme měly štěstí, že nás hned po příletu provedli městem dva čeští dobrovolníci, kteří stavěli v jedné vesnici školu. Ukázali nám krásná místa a dali skvělé tipy, jak ušetřit.

■ Cesta do hor, to už byl asi jiný svět.

Cestovaly jsme nočním autobusem 12 hodin. První třetina cesty byla relativně v pohodě, pak jsme

jeli po takzvané dálnici – horská polní cesta plná výmolů a kamenů, jen centimetry od srázů, přes řeky i bahno. Navíc místní spolucestující byli hodně učuraní, počet zastávek jsme brzy přestaly počítat. Naštěstí ráno nás za odměnu čekal nádherný výhled na Himaláje.

■ Co děti a místní? Jak vás přijali?

Děti nás přijaly hned, barvou kůže jsme pro ně byly zajímavé. Nechtěly nás ani na chvíli pustit. V praxi to vypadá tak, že každá máme na rukách aspoň několik dětí a odehnat se nám je podaří, jen když jdeme na toaletu nebo spát. Místní nás také přijali. Zvou nás na večere a byly jsme i na nepálské svatbě.

■ Jak staré děti učíte? Jak vypadá váš rozvrh ve škole?

Učíme děti od 6 do 12 let. První až pátou třídu. Rozvrh pevně daný nemáme. Škola začíná v 10 hodin a končí v 16 hodin. Snažíme se učit formou hry a projektů, takže mnohdy pracujeme jen s třemi třídami denně. Nejvíce děti baví násobilka s házením míče, to musíme opakovat často. Také projektová výuka, naposledy na téma nepálské svátky. Děti se naučily pracovat ve skupině a my se dozvěděly něco o svátcích.

■ Jak daleko dochází děti do školy?

Je tu jedna škola pro okolní vesnice. Některým dětem cesta do školy zabere pěšky i hodinu. Škola do budoucna plánuje postavit internát. Momentálně se staví školní kuchyně. Než bude hotová, paní školnice prodává dětem čínské polévky, nebo si děti mohou koupit za 5 Kč svačinku – rýžové křupky smíchané se zeleninou a čínskými polévkami. Učitelé dostávají k svačině přeslazený černý čaj s buvolím mlékem.

■ Kolik je ve škole učitelů? Jak s nimi vycházíte?

Ve škole pracuje 10 učitelů a 3 provozní zaměstnanci. Myslím si, že s nimi vycházíme dobře. Jen komunikace občas vážně, protože je opravdu těžké se s nimi domluvit v angličtině. Když mají volnou hodinu, přijdou se k nám podívat do výuky. O přestávkách jsou k nám velmi milí, zapojují nás do sportovních aktivit nebo mě prosí o lekce na ukulele.

■ Co ubytování?

Ubytování nám poskytl ve svém domě ředitel školy. Bydlíme v malém domečku v sedmi lidech. Hliněná, někde dřevěná podlaha, kamenná střecha, zdi natřené jen vápnem. Přívod vody přímo

Tak po úmorné cestě bez spánku, zastavování po každé hodině, horské cestě přes vodu, bláto, srázy, jsme na místě! Naše vesnice se jmenuje Sasodhára a budeme tu 2 měsíce učit v místní škole

z horského pramene. Koupeme se v místnosti, kde je natažená hadice s ledovou vodou. Jednou za čas nám pan ředitel ohřeje kbelík teplé vody, a to se cítíme jako v ráji. Do většiny domácností je zavedena elektřina, my máme to štěstí a bydlíme v domě s elektřinou, ale spoléhat se na to nejde, protože výpadky jsou tu na denním pořádku. Přes noc je nám trochu zima, ale jinak je to příjemný odpočinek od materiálního světa.

■ Jak trávíte volný čas?

Výuka probíhá od neděle do pátku. Takže máme jen volné soboty, ale děti si zvykly nás brát na místní kopečky (pro nás vysoké hory, protože tyhle výlety za piknikem jsou vysoké jako naše Sněžka). Jinak volný čas trávíme praním, je tady hodně prachu, a to, aby člověk pral denně. Ale před a po vyučování se nejvíce těšíme

Tato fotka vznikla, když děti odpovídaly na dopisy od žáků ze školy v Tiché

DUBEN 2020

na jídlo, které nám vaří místní. Tradiční Dal bhat (rýže, čočková polévka a zelenina), jíme to 2x denně a stále nám to chutná. Když je čas, pracujeme na nepálských pohádkách, které bychom chtěly knižně zpracovat.

■ **Váš nejsilnější zážitek?**

Nejsilnější zážitek pro mě bylo, když jsme poprvé viděly s Bárou zahájení školního dne. Děti si stoupnou do zástupů před školu, společně odříkají modlitbu a poté se pravou rukou chytanou za srdce, zavřou oči a zpívají nepálskou hymnu. Poprvé jsem z toho plakala. Bylo vidět, že děti jsou opravdu hrdé na svou vlast, zpívaly s velkým nasazením.

A negativní? Nejhorší je pro mě sledovat každý den ve škole fyzické tresty a úplně zbytečný dril. Při zahájení a ukončení dne, děti musí stát v pozoru, musí být upravené, vše kontrolují učitelé, a když se někomu něco nelíbí, násilím to na děti upraví nebo to děti musejí opa-

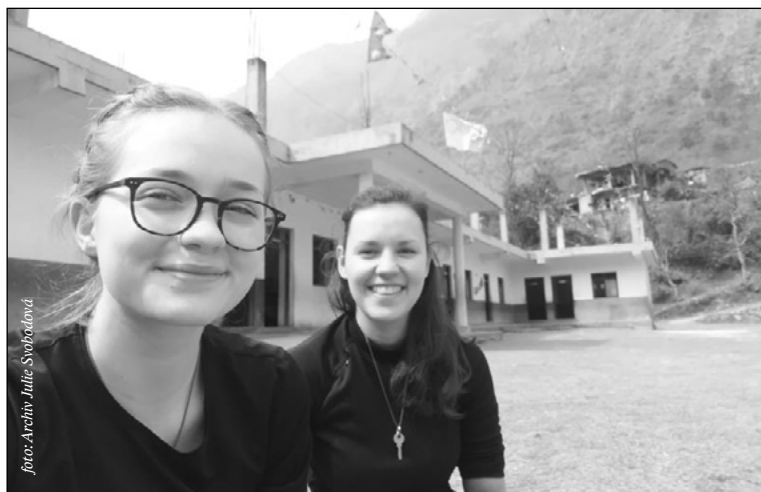

Ty, kdo mají zájem, učím hrát každou velkou přestávku na ukulele

kovat několikrát za sebou. Fyzické tresty jsou na denním pořádku i při výuce.

■ **V čem vidíte největší přínos?**

Dobrá otázka. Myslím, že vše se ukáže až po návratu zpět do ČR. Dnes vnímám jako největší přínos změnu pohledu na svět. Naučila

Tak tohle jsme my, Bára a Julie, a všechny vás zdravíme z Nepálu

jsem se žít s málem a vážím si věcí, které v Nepálu nejsou běžné. Tady si uvědomíte cenu rodiny. Děkuji maminko, Hani a Ondro. Bez Vás bych tu nebyla.

■ **Naučily jste se něco od místních?**

Určitě. Denně se tu učíme těžkému nepálskému jazyku, naštěstí místní mají s námi velkou trpělivost.

Už si pár slovíček pamatujeme. Taky jsme se tu naučily jíst rukou, což je těžší, než se zdá. Nejvíce nás naučili nedělat si z problémů těžkou hlavu, nestresovat se. Často se tu mění počasí, nejde elektrina, neteče voda, což překazí spoustu plánů a činností, ale vždy je řešení, a to hlavně s úsměvem.

Romana Stejskalová

Kino Frenštát začalo promítat on-line

Když nesmí diváci do kina, přichází kino k nim do obýváku! V duchu hesla Virtuální doba si žádá virtuální řešení, se frenštátské kino zapojuje do projektu „Vaše kino“ a promítá on-line.

„Z České republiky se tak stane velké virtuální jednosálové kino se stejným programem. Tento projekt vznikl, abyste mohli podpořit frenštátské kino, které je nyní zavřené. Můžete se těšit na filmy jako Afrikou na pionýru, Šťastný nový rok, Trollové a kouzelný les nebo na premiéru filmu The Last Full Measure. Lístky si můžete zakoupit úplně stejným způsobem jako doteď, ale pouze on-line a

adrese www.kinofrenstat.cz“, vysvětluje Ondřej Svoboda, vedoucí frenštátského kina. „Filmy nebude možné streamovat nebo stáhnout jako na jiných VOD platformách. Předprodej lístků skončí hodinu před začátkem představení a 30 minut před promítáním zadáte na webu www.vasekino.cz kód, který po zakoupení vstupenky dostanete do vašich e-mailových účtů. Tím se dostanete do virtuálního sálu a vyčkáte na danou hodinu, kdy film začne. Cena vstupenky je 70 Kč a můžete si jich koupit i více,“ dodává. Neváhejte vyzkoušet tento nový projekt!

—red—

Knihovna je do odvolání uzavřena

Knihovna je v návaznosti na rozhodnutí vlády až do odvolání uzavřena a veškeré naplánované akce jsou zrušeny. Všichni čtenáři, kteří mají vypůjčené knihy nebo jiné dokumenty, mají po dobu mimořádných opatření své výpůjčky automaticky prodloženy, a to bez sankčních poplatků. Pokud vám v této době přijde e-mailem nebo SMS automatické upozornění na končící výpůjčku,

oznámení, prosím, ignorujte.

Vzhledem k tomu, že vývoj opatření proti šíření koronaviru lze jen těžko předvídat, doporučujeme vám, abyste nadále sledovali webové stránky knihovny, facebookovou stránku města Frenštátu pod Radhoštěm a Městského kulturního střediska.

*Edita Golová,
vedoucí Městské knihovny*

Pracovnice knihovny stěhují sklady, přebalují poškozené obaly, vyřazují staré knihy a provádějí sanitární úklid regálů i knih

Soutěžní otázka na duben

Termín dokončení cyklostezky Lubina-Lomná?

Své odpovědi, včetně uvedení vašeho jména i adresy, popřípadě telefonního čísla, zasílejte do 15. dubna 2020 na adresu: Frenštátský zpravodaj, Dr. Parmy 254, 74401 Frenštát pod Radhoštěm, nebo emailem: frenstat.noviny@mufrenstat.cz. Z došlých odpovědí bude vylosován jeden soutěžící, který obdrží knihu, kterou si převezme v redakci FZ.

Správná odpověď na soutěžní otázku z minulého čísla zpravodaje: Frenštátský Sedmihlásek 13. března 2020

Výherce: Ludmila Všetulová

Valašský soubor písní a tanců Radhošť z Trojanovic slaví sedmdesátku

Snad nic neutíká rychleji než čas a obzvláště ten prožitý v bezvadném kolektivu lidí, kteří bez nároku na zisk a slávu ožívají staré, někdy téměř zapomenuté tradice, písničky a tance. K nim patří Valašský soubor písní a tanců Radhošť z Trojanovic, který vznikl v roce 1950. V letošním roce si připomíná 70 let nepřetržité činnosti. „Zakládajícími členy souboru byli občané Trojanovic a Frenštátu p. R., bez rozdílů profesí a společenského postavení. Ti si uvědomili, že krása lidového umění, zděděná po předcích, by mohla v nových politických a ekonomických poměrech upadnout v zapomenutí. U zrodu souboru stáli i učitelé místních škol, z nichž bych chtěl jmenovat především Vlastu Genserovou a řídícího učitele Josefa Reka, kteří zapisovali u starších spoluobčanů místní lidové písničky a tance,“ vyjmenovává Petr Michna, organizační vedoucí souboru, se kterým jsem si povídala o historii i současnosti Radhoště.

foto: Romana Stejskalová
Petr Michna, Radomír Golas a Marie Hrnčířová na Setkání cimbálových muzik na Horečkách

Kterí slavní rodáci se souborem spolupracovali?

Při zápisu písní a pověstí se souborem spolupracoval především i spisovatel a trojanovický rodák Bohumír Četyna Strnadel, který napsal i několik divadelních her. Jeho bratr, malíř, národní umělec Antonín Strnadel se výrazně podílel na obnově trojanovického kroje, podle dochovaných částí krojů, nalezených u starších pamětníků.

Od svého vzniku se Radhošť účastnil mnoha přehlídek

Ano, při nejružnějších slavnostech v obci i v rámci republiky. Pravidelně soubor vystupoval pro rekreatanty ROH v rekreačních střediscích v Beskydech, hlavně na Horečkách. Tím, že k nám přicházeli na rekreaci lidé z celé republiky, mohli se tak seznámit s valašským folklorem.

Reakce diváků na jednotlivá vystoupení jsou zapsány v naší kronice. Soubor byl zván i do zahraničí. Nejdříve do tehdejší NDR a po roce 1989 jsme vystupovali několikrát v Polsku, na festivalu v bulharském Burgasu, v Řecku, Rakousku, Itálii a tančili jsme také pro potomky našich krajanů v Texasu v USA.

Proč přicházejí v dnešní době lidé do folklorního souboru?

V poslední době lze pozorovat návrat lidí ke kořenům, z nichž vyšli. Naši předkové měli k sobě blíže a strasti života jim pomáhala překonat písnička. Tak proč nehledat řešení různých stresových situací v lidové písničce i dnes. Mimo to umožňuje zapojení se do činnosti souboru i seberealizaci, ať jako tanečník, zpěvák či muzikant. Vztah k lidové písni a tanci se začíná utvářet již v dětství, v rodinách, v mateřské i základní škole. Soubor sice nemá dětskou složku, ale s místní mateřskou školkou spolupracujeme před Vánoci při zpívání koledí.

Kdo se může stát členem souboru Radhošť?

Členy souboru jsou nejen občané Trojanovic a Frenštátu p. R., ale dojíždějí k nám i lidé z Ostravy, Rožnov

foto: Archa VS z Radhoště
Vystoupení souboru v rožnovském skazenu

va p. R., Veřovic a Kunčic p. O. Členem souboru může být každý, kdo má rád lidovou píseň a tanec, má alespoň 16 let a chce přispět k souborové činnosti. V dnešní době má soubor 34 členů, včetně cimbálové muziky, která hraje při vítání občanů a setkání s jubilanty v Trojanovicích. Organizačně vedu soubor já, choreografkou je má sestra Marie Hrnčířová a primáškou cimbálové muziky je Lenka Pustějovská.

Kde jinde vás můžeme vidět?

Soubor každoročně pořádá valašský bál a vystupuje na Frenštátském folklorním festivalu. Před Vánocemi pořádáme v Hotelu Beskyd Besedu u cimbálu se zpíváním koledí. Kolem přicházíme zazpívat i na Setkání u Jeslíček v Dolním kostele ve Frenštátě p. R. a do Klubu důchodců na Kopané. V průběhu roku se snažíme vyhovět požadavkům pořadatelů na vystoupení pro různé veřejné kulturní akce. V minulém roce jsme účinkovali v Rožnově p. R., při Kácení máje na Kopané, na setkání trojanovických důchodců, na Dni učitelů v Trojanovicích, při dožínkách na Planiskách, na Frenštátských folklorních slavnostech. Již po několik let před Vánoci zpíváme koledy v Domově pro seniory v Rožnově

p. R. V letošním roce jsme zváni opět do Rožnova p. R. a na festival v Dolní Lomné, koncem srpna budou opět Frenštátské folklorní slavnosti.

foto: Jan Novotný
Kácení máje na frenštátském náměstí

A váš repertoár?

V souborové práci využíváme bohatého písňového a tanečního materiálu, hlavně z naší, severní oblasti Valaška. Naši předkové překonali těžkosti tvrdého života na Valašsku, v písničkách a tancích se odrážel jejich život. Z těchto písní a tanců sestavujeme pro naše vystoupení tematická pásma, např: Pod Radhoštěm v pasekách, Na salaši, Senoseč, Na pastviskách, Dožínky, U muziky, Do Frenštátu na jarmark a jiné.

Proč by se měl podle vás folklor i nadále udržovat?

Folklor je významné kulturní dědictví každého národa. Vždy utvářel vztahy mezi lidmi. Toho bychom měli využít i v dnešní úspěšné době, aby lidé měli k sobě blíže. A v tom je síla folkloru.

Zahraniční návštěvníci obdivují jak naše písně a tance, tak i rozmanitost krojů podle oblastí. Jako malý národ se nemůžeme ve všem srovnávat s velkými národy světa, ale můžeme světu ukázat hodnoty našeho kulturního dědictví. Řekl to pěkně Leoš Janáček: „Držím se kořenů života našeho lidu, proto rostu a nepodlehnu.“

Romana Stejskalová

foto: Jan Novotný
Valašský soubor písní a tanců Radhošť z Trojanovic hraje, zpívá a tančí od roku 1950

Nejstarší lanovka v Evropě vozí turisty na Pustevny již osmdesát let

Před osmdesáti lety se z Ráztoky na Pustevny rozjela první sedačková lanovka v Evropě, provoz zahájila 4. března 1940. Návrh lanovky vznikl po odtržení pohraničí a vzniku protektorátu v roce 1939. Na jeho území byly totiž Beskydy jedinými horami s nadmořskou výškou nad 1000 metrů. Původně se měly lanovky stavět na Lysou horu, Pustevny a Radhošť, kvůli velkým nákladům ale firma Františka Wiesnera z Chrudimi (po znárodnění podnik Transporta) realizovala na zadání pražského Svazu lyžařů jen lanovku na Pustevny. Nápad připevnit na nákladní lanovku ke svážení dřeva sedačky se sice přičítá kanadským dřevorubcům, ale první profesionálně postavená sedačková lanová dráha v Evropě, jezdila v Beskydech. Zahájila tak období, v němž se tento druh stal mezi lanovými drahami celosvětově nejrozšířenějším. Postupným vývojem vzniklo několik odlišných systémů, opírajících se o různá technická řešení.

První lanová dráha

Historie první sedačkové lanovky se začala odvíjet po obsazení naší republiky Německem 15. března 1939. České země tak kromě jiných ztratily přišly o většinu hor a z těch zbylých byly Beskydy nejvyšší. Pro jejich zpřístupnění turistům a lyžařům bylo rozhodnuto vybudovat zde lanovou dráhu. V Chrudimi urychleně zpracovali studii výstavby kabinové lanovky, a to čtyři varianty pro Lysou horu a dvě varianty pro Pustevny a Radhošť. V důsledku válečných událostí se však nepodařilo realizovat stavbu, jejíž náklady se odhadovaly na 3 až 4 milióny korun. V prosinci 1939 se rozhodl Svaz lyžařů v Praze zadat firmě Wiesner výstavbu levnější a rychleji proveditelné sedačkové lanovky, jejímž technickým řešením se konstruktéři v Chrudimi zabývali. Takzvaný lyžařský výtah vedl z údolí Ráztoky v 8 metrů širokém průseku po severním svahu na Pustevny. Současně se budovaly i dvě sjezdovky, které měly přilákat lyžaře. Typově se jednalo o jednolanovou oběžnou visutou dráhu. V horní poháněcí stanici se nacházela strojovna i ovládací zařízení, v dolní stanici byl umístěn napínací vrátek s kladkostrojem. Na

Sedačka byla vyrobená z dubových prken a pro uložení lyží měla postranní koš a hák

trati stálo 18 dřevěných, 4 až 5 m vysokých podpěr. Na dopravním laně se ve vzdálenosti 20 m nacházely úchyty, patentově chráněny firmou Wiesner.

Lanovou dráhu postavili za dva měsíce, jízdné stálo 3 koruny

Veškeré konstrukce pro výstavbu lanovky byly do Frenštátu pod Radhoštěm přepraveny po železnici, odkud se musely na stavbu převážet saněmi. Dopravní lano o hmotnosti 4576 kg bylo na Pustevny přepraveno ve dvou cívkách, každá na saních, tažených dvěma páry koní.

Vlastní výstavba proběhla v neuvěřitelně krátké době a za mimořádně nepříznivých klimatických podmínek, kdy mrazy dosahovaly téměř $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$. 8. ledna 1940 bylo zahájeno zakládání horní stanice a postupně se kácel průsek pro trať. Po dokončení obou stanic se začaly do 2 m hlubokých výkopů stavět jednotlivé podpěry. Bylo dokončeno poháněcí a napínací zařízení, uložení a spletení lana a zapojení elektroinstalace. Zkušební jízda se konala v sobotu 3. března 1940 a následující den začal pravidelný provoz. V prvním měsíci bylo přepraveno více než 3000 osob, což stačilo pro ziskový provoz lanovky. Ta byla vybudována celkovým nákladem 350 000 korun, jízdné nahoru činilo 3 koruny. Zároveň se sedm nákladních vozů využívalo pro přepravu zavazadel návštěvníků.

Stavba budovy horní stanice lanovky v roce 1943

Rekonstrukce lanovky

Po likvidaci Svazu lyžařů se provozovatelem lanovky staly Československé státní dráhy, a proto se lanovka nacházela v letech 1951-1958 v jízdním řádu ČSD. V roce 1956 zahájily ČSD generální rekonstrukci lanovky, strojní a elektro-technické zařízení bylo modernizováno a původní podpěry nahrazeny příhradovými konstrukcemi. Dopravní lano neslo 89 nových sedaček, při rychlosti 1,7 m/s se kapacita zvýšila na 321 osob za hodinu a jízdní doba se zkrátila na 8,1 min.

Nová trasa lanovky

Následně lanová dráha změnila majitele, přešla do péče Správy tělovýchovných zařízení ČSTV. V pravidelném provozu sloužila do 31. 12. 1982. Za dobu své existence přepravila téměř 6 miliónů cestujících. Koncem 70. let bylo rozhodnuto o její náhradě za novou lanovku. Ta vznikla v letech 1983-1985 a provoz zahájila 1. ledna 1985. Dodavatelem nové lanové dráhy byl Tatranský podnik miestneho priemyslu okresu Poprad v Kežmarku.

Jednalo se o jednolanovou oběžnou dráhu Tatrapoma TS-2 s dvoumístnými sedačkami. Nová lanovka vedla v poněkud pozměněné trase.

Stávající lanovka na Pustevny již dosluhuje a čeká ji modernizace na kabinovou lanovku

Dolní stanice byla umístěna podstatně níže v údolí Ráztoky, takže se šikmá délka lanové dráhy téměř zdvojnásobila. Nová trasa měla celkově převýšení 400 m. Na dopravním lanu ve vzdálenosti 20 m bylo umístěno 164 sedaček, jejichž kapacita byla v letních měsících 700 osob za hodinu při rychlosti 2 m/s, v zimních měsících pak 900 osob za hodinu při rychlosti 2,5 m/s. Ročně se lanovkou přepravilo cca 200 000 osob. Náklady na výstavbu činily cca 12 miliónů Kčs.

V roce 1991 došlo k převodu majetku ze Správy TVZ Ostrava na Sportovní klub SKIALPIN Pustevny, který založili členové horolezeckého oddílu TJ Frenštát p. R. Rok 2006 přinesl nejen vznik společnosti Skialpin Pustevny s.r.o, ale také výměnu převodovky. V září 2014 se podílníkem přejmenované společnosti na Pustevny, s. r. o. stala obec Trojanovice.

Nová horní stanice

Od roku 2017 je otevřena nová horní stanice lanovky, jedná se o moderní stavbu z kamene, dřeva a skla, která je dílem kopřivnického architekta Kamila Mrvy. Celá budova byla navržena v souladu s okolní přírodou tak, aby na Pustevny dobře zapadla.

zdroj: Pustevny.cz

Smlouva na výstavbu cyklostezky ve Frenštátě pod Radhoštěm je pod

Město Frenštát pod Radhoštěm začalo splácet dluh cyklistům, ať už z řad místních občanů nebo turistů. Zastupitelé dali zelenou stavbě cyklostezky. Náklady na vybudování cyklostezky v délce necelých 7 km dosáhnou včetně projektové dokumentace více jak 40 milionů korun. Na výstavbu cyklostezky získalo město dotaci 22 milionů korun ze státního fondu dopravní infrastruktury.

Cyklostezka Lomná Lubina bude procházet obcemi Frenštát pod Radhoštěm, Tichá a Lichnov. Má být dlouhá 6 896 metrů. „Zahrnuje výstavbu dvou nových úseků místních komunikací a opravy stávajících komunikací, na které jsou tyto úseky napojeny. Povede kolem vodních toků Lubina a Lomná. Na trase cyklostezky bude potřeba postavit dvě nové lávky, první přes řeku Lubinu a druhou přes potok Velké Bahno. Bude potřeba udělat ještě několik dalších souvisejících staveb,“ uvedla tisková mluvčí Iva Vašendová. Stavbu, která začala letos v březnu a potrvá do 15. listopadu 2020, budou provádět firmy PORR, a. s. a MVEX stavby, s. r. o.

„Stežka povede od hranice katastru obce u restaurace U Balitů dolů po stávající cestě kolem říčky Lomná po jejím pravém břehu směrem do Frenštátu. Od odbočky na Bystré ve Frenštátě pak bude postavena nová část cyklostezky po levém břehu

řeky až pod železniční most k lávce přes Lomnou. Dále bude cyklostezka pokračovat po pravém břehu, kde bude vybudován opět nový úsek cyklostezky od lávky po stávající asfaltovou komunikaci. Dále povede dolů až k mostu u pekárny, kde přechází přes silnici a pokračuje na Závodí k Tichavskému mostu a podél Lomné až k mostu na Podkopčích (k fotbalovému hřišti). Dále vede trasa podél Lomné po současné komunikaci, která bude opravena. Trasa bude dále pokračovat k azylovému domu v provedení s asfaltovým povrchem. Následující úsek kolem čističky odpadních vod ke splavu bude vybudován v „provedení blízkém přírodě“ - tj. z hutněného kameniva. V místě pod splavem bude postavena lávka přes Lubinu, která trasu cyklostezky převede na opačný břeh ke kynologickému cvičišti. Délka přemostění bude 29,9 m, šířka mostu bude 3 m. Dál povede nová komunikace z hutněného kameniva

až k mostu přes Lubinu pod bývalou restaurací Na Okluku, kde zatím bude končit. V trase cyklostezky v místě vyústění levostranného přítoku Lubiny „pod Strážkou“ bude postavena nová lávka,“ popsal trasu cyklostezky Jan Janotka, referent odboru investic a rozvoje. V budoucnu se předpokládá napojení na síť cyklostezek v Kopřivnici.

Jak vnímají místní stavbu cyklostezky a Frenštát coby město cyklistiky? To se dozvíte z následující ankety.

Miroslav Halatin

Z realizace cyklostezky mám velkou radost. Vděk za zpracování projektu, zrealizované stavební řízení, možnosti využití pozemků, koordinace s různými subjekty a přidělení dotace. Poděkování členům zastupitelstva města za schválení realizace vybraným zhotovitelem. Bude to první skutečná cyklostezka po historicky dlouhé diskusi o jejím zřízení ze strany zejména Jana Brusky. Bude to bezpečná trasa k cestování do práce, kvýletu na kole pro sportovce, rodiny z Frenštátu pod Radhoštěm a okolí a pro turisty. Díky umístění kolem vodního toku v krásném přírodním prostředí bude velkým pocitovým zážitkem. Jednáme o propojení do Lichnova a realizaci propojení do Vlčovic s městem Kopřivnice. V přípravě je propojení s cyklostezkou na obec Tichá, Trojanovice a Rožnov pod Radhoštěm.

Petr Poštulka

Věkově jsem se již překlopil z kategorie cyklista do kategorie elektrocyklista, ale volám HURÁ. Zatím se stačí podívat po sousedních městech a musíme se rdít. V Kopřivnici může začátek po cyklostezkách do školy směřovat na kole a jeho rodiče do práce jakbysmet. Propojeny mají i všechny integrované části – Lichnov, Větkovice, Mniší a Lubinu a dojedou směřovat i do Příbora. V Rožnově mají cyklostezku z Horní Bečvy až do hanáckého Tovačova. Takže: Dobrý začátek, ale bez napojení na Kopřivnici a Rožnov je to prostě jen „necelých 7 kilometrů“.

Zdeňka Leščišínová

Cyklostezka se u nás řeší více než deset let. Cestu k její realizaci kromě různých objektivních příčin zastavilo také rozhodování některých

Nejdříve se musí vytyčit trasa cyklostezky a vykácet.

zastupitelů. Co všechno tím přišlo za tu dobu vnívat! Nyní se konečně zastupitelstvo města shodlo na realizaci a začínáme vidět světýlko na konci tunelu. Je třeba počítat i s tím, že nikdy nebudou všichni spokojeni, vždy budou remcalové kritizovat, ostatně jako u jiných investic. Přesto děkuji všem, kteří vnímají význam, přínos a potřebnost vybudování cyklostezky. Držme si palce!

Pavel Stachura

Jako provozovatel Autokempu Frenštát pod Radhoštěm musím toto rozhodnutí podpořit. Velká část hostů Autokempu přijíždí s jízdními koly a chtějí si Beskydy a okolí projet na kole. Dlouhodobě chybí kvalitní propojení pro cyklisty s Kopřivnicí a Oderskem. Doufám, že se podobným způsobem podaří propojit cyklostezkou Frenštát pod Radhoštěm s Rožnovem pod Radhoštěm.

Miroslav Prašivka

Já se řídím zásadami Valašského království, při styku s turisty pak uznávám toto: „Když se potkáš s cizozemcem u nás, nezapomeň povědět o všeckém pěkném na Valachoch“, a tak chválím místní region a poukazuji na jeho přednosti. Pro turisty vyzvedávám naše město jako město sportu, hrdě pou-

epsána. Ve středu 11. března město předalo stavbu zhotoviteli

stromy na této trase. Následně se začne se stavbou mostů a cyklostezky

kazují na olympionika Jiřího Rašku, mistra světa Jiřího Parmu, Jaroslava Sakalu a prvního vítěze světového poháru Jakuba Jandu a taky na dakarskou legendu Karla Lopraise. Pravda ale je, že co se týče cyklistiky pro běžného cyklistu a zejména rodiny s dětmi nemám co nabídnout. Naše město trochu zaspalo dobu a pokud mohu porovnat nejen se zahraničím, kde jsem nějaký čas pobýval, ale i s jinými městy, musíme konečně „uvolnit zataženou ruční brzdu“, odbrzdít naše strachy a obavy a namířit investice správným směrem, abychom tady neměli Jurský park a trochu dohnali svět. Jsme jedni z mála míst, které nemá kvalitní cyklostezku a považují to za hřích, zvláště když můžeme spojit krásná místa, upozornit na naše velikány a přilákat ty turisty, kteří zatím městem jen projíždějí a nemají

lákadlo, které by je zdrželo. Přejí si, aby naši zastupitelé měli ty koule a dotáhli myšlenku cyklostezky do konce a byli pro své sousedy příkladem a hnacím motorem. Moje slova jsou asi více než kritická, ale i tady se řídím právy občana Valašského království: „Když sa ti něco nelíbí, řekni to na plnú hubu.“

Manželé Smolkovi z Prostějova (před cykloprodejnou)

Víte, u nás na Hané na kole jezdí každý. My jsme čerstvě důchodci, tak vyjíždíme na výlety na kolech. U nás vyrostlo v posledních letech množství opravdu krásných cyklostezek. Tady do Beskyd jezdíme za známými a jen díky jejich znalosti vedlejších a lesních cest si to vždy opravdu užijeme. Je tu krásně. Ale sami bychom se sem nepustili – podle map je většina tras částečně po frekventovaných silnicích, a to není pro nás. To radši popojedeme do Čeladné, tam je pěkná cyklostezka až do Ostravy. Anebo stezka Bečva – ta vede z Horní Bečvy až k nám na Hanou. Napojení na váš region by bylo hezké.

Jaromír Zapletal

Je dobře, že se po tolika letech začne také ve Frenštátě budovat cyklostezka. Ale přicházejí další otázky. Proč nenavazuje na jiné cyklostezky v okolí, prakticky povede

Stavba cyklostezky by měla být hotova do 15. listopadu 2020

odnikud – nikam. Například při stavbě cyklostezky Bečva se spojily okolní obce v celek Horní Vsacko, aby získaly větší dotace a aby jednotlivé etapy na sebe navazovaly, aby nová stezka měla nějaký smysl. Frenštát se nedomluvil na společné realizaci návazných stezek ani s Kopřivnicí, ani s Rožnovem, a dokonce ani s Trojanovicemi. Např. v Kopřivnici mají při přípravě cyklostezek nějakou strategii, kterou postupně naplňují, a nejenom na papíře. Propojeny mají i všechny městské části – Vlčovice, Mniší a Lubinu a pěkný úsek je i do Příbora. Ačkoli byla ve Frenštátě v r. 2015 provedena analýza stavu dopravy ve městě, byly vyhodnoceny její silné a slabé stránky, nenašel jsem v Programu rozvoje města konkrétní strategické záměry. Osobně se domnívám, že tato investice je jeden ze střípků, který dokumentuje chybějící systematickou kontrolu implementace víze a zpracované mnohostránkové koncepce rozvoje města, ale už dlouho bohužel neaktualizované. Snad nejlépe se na to hodí výrok „Kdo nezná přístav, kam se má plavit, pro toho není žádný vítr příznivý...“

Anna Zrubková

My nevyužíváme místních cyklotras, pouze trail na Horečkách. Napojení na okolí je totiž adrenalinovým zážitkem – ne vždy se dá vyhnout hlavním cestám, kde cyklistům moc prostoru není dáno. Ale náš problém je odstavování jízdních kol. Například školy by měly vyjít vstříc dětem a podporovat, aby dojezly do škol na kole. Nemají však kde svá kola uzamknout, chybí kolárny na čip či zámek. Děti i rodiče pak strach z krádeže od využití kol odradí.

Naďa Srněnská

Podmínky pro frenštátské cyklisty jsou naprosto nedostačující. Domnívám se, že investice do cyklostezek přitáhne jistě mnohem více turistů, vezmeme si příklad od sousedů valachů – cyklostezka podél Bečvy, nebo cyklostezky na Zlínsku, podél Moravy, Dřevnice, kolem ZOO. Náš krásný Frenštát bude s cyklostezkou ještě hezčí a oblíbenější, jak pro nás občany, tak pro turisty.

Tom Káňa

Konečně začínáme se stavbou! Kolik lidí, tolik chutí, takže názorů na to, že by se měla vést jinudy, jinak a za jiné peníze, bude vždy dost. Ale musíme odněkud začít a pokud budeme zase jen čekat, tak příští rok stavba určitě levnější nebude. A i když nedokážeme nyní postavit vše naráz od Rožnova až po Kopřivnici, udělali jsme první krok. A tím, jak známo musí začít každá cesta, i kdyby měla být nakonec dlouhá tisíc mil.

Zita Kučová

Vzhledem k tomu, že vím, jak dlouho se tento projekt už chystá, jsem určitě všemi deseti pro, aby se cyklostezka vybuodovala co nejdříve. Rok od roku se náklady zvedají, takže pokud to neuděláme teď, tak tady na dlouhou dobu zase nic nebude. Ano, jsou to velké peníze, ale ty by stále jen rostly. Proto je zastavme a pojďme do toho. Po této stránce je město pozadu za ostatními obcemi, takže za mě má tento projekt určitě zelenou. Ať už pro bezpečnost našich občanů, ale také pro turisty, kteří zde jezdí a tráví ve městě svou dovolenou. Tímto všem nabídneme další možnosti aktivního využití volného času a bezpečnější přesun třeba do zaměstnání.

Milan Loprais

Souhlasím, že absence cyklostezek v našem městě a jeho okolí je velkým a dlouhodobým dluhem nejen vůči cyklistům. Neznám nikoho, kdo by budování tohoto typu infrastruktury nevíval, takže zahájení výstavby je jistě dobrá zpráva. Mám ale obavu, že vzhledem k vynaloženým finančním nákladům na tento ani ne sedmikilometrový úsek, se dalšího v našem městě zase dlouhý čas nedočkáme. Ve Frenštátě se nám dlouhodobě nedaří realizovat investiční projekty za rozumné náklady, a to je velká škoda. Mohli bychom totiž mít takových počinů, které zpříjemňují život místním obyvatelům i turistům mnohem více.

Dvoustranu připravila Romana Stejskalová, Alena Uličníková a Petr Poštulka

Kdyby frenštátské domy mohly mluvit, o čem by asi vyprávěly? Dům č. p. 2

Frenštát pod Radhoštěm měl v minulém století trošku smůlu. Soudruzi ve svém budovatelském nadšení poslali v sedmdesátých letech do jeho ulic a uliček bagry a buldozery a z malebného valašského městečka zbylo pouhé torzo. Rádění bagrů odolalo jen pár domů. Ty jsou dnes obklopeny panelákovou zástavbou, ale většina památných starobylých stavení šla k zemi. Pár historických objektů nám ve městě přesto zbylo. Jedná se většinou o domy na náměstí a v přilehlých ulicích. Rozhodli jsme se, že vám na stránkách zpravodaje přiblížíme jejich historii a osudy. A přidáme i něco navíc, protože domy, to nejsou jen zdi a střecha. V těch domech žili také lidé, a to mnohdy velmi zajímaví a významní. V našem seriálu se chceme věnovat jim, a také domům, ve kterých žili. Dnes začneme domem s číslem popisným 2.

Před knihkupectvím Pavla Parmy stojí zleva v brýlích tiskař Karel Kryl (otec zpěváka Karla Kryla), básník František Halas a profesor Eduard Vojtek

Jednopatrový měšťanský dům číslo popisné 2, který stojí na náměstí Míru ve Frenštátě pod Radhoštěm hned vedle radnice, byl vystavěn koncem 19. století z původního barokního objektu, z něž se zachovalo podloubí a obvodové zdivo. První zmínky o něm pochází z roku 1608. Střed fasády je zvýrazněn vyššími, půlkruhem završenými okny. V přízemí se z vodorovných konstrukcí uplatňují travertové klenby a rovné podhledy. Nejradičálnější úpravou domu, při níž byly zrušeny starší klenby a byla provedena nová úprava průčelí, provedl v roce 1899 stavební a tesařský mistr Jan Parma. Dům je význačný mimo jiné tím, že v něm žil malíř Břetislav Bartoš. Když působil jako italský legionář, pověřil jej generál Graziani, aby zachytil na svých obrazech různé výjevy z fronty. Bartoš ale i nadále maloval obrazy z rodného kraje a ilustroval také Slezské písně Petra Bezruče. Dobu Břetislava Bartoše připomíná pamětní deska na domě s nápisem „Zde žil a tvořil legionář, umělec Břetislav Bartoš“. Mezi majiteli se vystřídali Michnovi, pak Kalusovi

a dům v 19. století vlastnil obchodník Ferdinand Parma.

Paní Mahulena Parmová vzpomíná.

Parmové z této rodové větve byli původem tkalci a obchodníci. Původně byly všechny domy na náměstí nízké. Vepředu krámky se zbožím a v zadní části pak prostor pro rodinu. K jejich přestavbě na měšťanské domy došlo v době, kdy se opravovala radnice, (první oprava a přístavba). Tehdy Rajmund Parma, za finančního přispění svých rodičů, postavil na tu dobu velký patrový dům s dvorem a sklady. Jeho syn, Bohuslav Parma, otec mého muže Pavla, se narodil v roce 1878 a vedl až do padesátých let na náměstí obchod s drogistickým zbožím. Pak mu ho komunisté vzali. Vzpomínám si, že v době války vařili na dvorku ve velkých kádích mýdlo, které pak v obchodě prodávali. Vedle drogerie byl obchod s knihami, který později převzal můj muž Pavel Parma. Knihkupectví bylo vlevo, uprostřed vchod do domu a napravo drogerie. Výklady byly krásné z dubového dřeva, i vchody. Po vyvlastnění byly vyměněny za kovové. Později, když tchán Bohuslav Parma onemocněl, přestěhoval se do domku Na Nivách.

Libor Knězek ve své knize napsal: „Velkou osobností byl Pavel Parma,

Mahulena Parmová s manželem Pavlem Parmou a synem Pavlem v knihovně domu č.2

frenštátský bibliofil a vydavatel krásných tisků. Pod podloubím vedle radnice jsem už jako chlapec nikdy nepřešel bez povšimnutí kolem knihkupectví a papírnickví Bohuslava Parmy, jehož synové Miloš a Pavel patřili od mládí mezi iniciátory frenštátského kulturního dění.“

„Já se do domu na náměstí přivdala,“ pokračuje Mahule Parmová. S Pavlem jsme chodili dlouho a brali jsme se ještě před maturitou, bylo mi osmnáct. Trochu jsme to uspíšili, abych se vyhnula nasažení do rajchu. Manžel pracoval v knihkupectví a věnoval se přitom svým divadelním a literárním zálibám. Obývací pokoj a knihovnu jsme měli v prostorách bývalé Radniční restaurace. Manžel miloval divadlo, prózu i poezii. Organizoval literární besedy s Jaroslavem Seifertem, Františkem Halasem, Vladimírem Holanem, Janem Zahradníčkem, Janem Čepem, literárním kritikem Albertem Vysko-

čilem, kteří se k nám do Frenštátu i se svými rodinami rádi vraceli. Pamatuji si, že se Seifert často díval z oken našeho bytu na frenštátské náměstí a když od nás jednou odjžděl, napsal báseň Na rozloučenou.

*Víš, co zpívá delfin na náměstí
 prškou vody věčnou, ustavičnou?
 Prožil jsem tu krátkých pár dnů štěstí,
 viděl zemi přelíbeznou, sličnou.
 Okusil jsem hořké víno kraje; čiré je
 a nevidíš je ve sklence.*

*Jak jsem smuten, sbohem dáti maje
 Pavlovi a jeho Mahulence!*

Petra Šmajstrová, dcera Mahuleny Parmové vzpomíná: „Vybavuji si přátele mého otce a maminky, když mě jako dítě nechali chvíli ponocovat, a já mohla poslouchat živě diskutující společnost zajímavých lidí. Hrávaly se i taroky. To se účastnil také strýc Dušan Zbavitel, který byl indolog, dále Eduard Vojtek, pan ředitel Kovařík i pan Norský. Rovnala jsem jim halíře do komínků a poslouchala napjatě, o čem se mluvilo, dokud mě neposlali spát.“

„Manžel spolupracoval také s Karlem Krylem, který mu vytiskl frenštátské bibliofilie,“ pokračuje Mahulena Parmová. Naposledy mu pomáhal, za tehdy už značně ztížených podmínek, vydat Zahradníčkovy básně s názvem Rouška Veroničina. Pak mu tiskárnu rozmlátili a zavřeli. Do Frenštátu jezdil také fotograf Josef Sudek. V drogerii u švagra Sudek našel starý rozbitý fotoaparát. Slepil ho a vyrazil fotit. Nafotil tady mnoho krásných věcí. Vzpomínám si na vyprávění Jaroslava Seiferta, který s ním šel jednou na Radhošť. Říkal, že s pohráním minuli lanovku a drápali se příkrou stráni nahoru, když najednou Sudek zastavil, zabodl stativ do mechu a pozorně si prohlížel načervenalé kořeny borovice, které svíraly rozdrčený balvan

V druhém podlaží, byt Miloše Parmy. Zleva: Vlasta Parmová-manželka architekta Aleše Parmy, Mahulena Parmová, pan Svoboda, arch. Aleš Parma (s brýlemi), Eduard Vojtek, paní Svobodová, Pavel Parma, stojí Miloš Parma, jeho manželka Vlasta a Jaroslav Seifert

DUBEN 2020

jako v náručí. Když jsem později viděla tu fotku, byla nádherná! Kořen byl na snímku krásný jako socha Michelangelova! Jmen umělců, kteří navštívili dům č. 2 na náměstí je celá řada. V padesátých letech nám vzali oba obchody. Rodina se stále odvolávala, ale nakonec dům i s obchody znárodnili. Manžel začal pracovat ve stavebním podniku. Později mu umožnili prodávat knihy

v Ostravě, a nakonec i v Kopřivnici. Z vlastního domu jsme se postupně vystěhovali, protože nám vypočítali nájem za nadměrné metry. K tomu jsme spláceli hypotéku za opravu střechy, kterou zničila vichřice, jež se prohnala městem v roce 1956. Byla to nelehká doba. Nejdříve se odstěhoval manželův bratr Miloš, který žil s rodinou v prvním patře domu. „To si vybavuji,“ doplňuje

Petra Šmajstrlová. „Jeho byt přidělili rodině MUDr. Bernarda Veličky, řediteli frenštátské polikliniky. I tehdy byl dům plný života. Veličkovi měli dva klavíry a harmonium. V našem bytě bylo ještě pianino. Obě Veličkovy dcery Eliška a Jitka studovaly hudbu, syn Zdeněk hrál na klavír. Dědeček pan Novák byl varhaníkem v Borové. U Veličků se scházeli muzikanti a milovníci

hudby, rodina Báchorkova, Trubačova, Paříkova, Altrichterova, Fuxova, Krystýnkova. Vždy si spojují náš dům a své dětství s hudbou a zvukem klavíru. V roce 1979 jsme se odstěhovali z domu č. p. 2 také my. Po revoluci nám ho vrátili v restituci a stará se o něj můj bratr Pavel Parma,“ uzavírá vyprávění Petra Šmajstrlová.

Romana Stejskalová

Poddaný prosí, občan jedná, protože ví, že se musí spoléhat sam na sebe

Pro občany Frenštátu pod Radhoštěm i Trojanovic je slovo **osvobození** spojeno s datem 6. května v roce 1945. Příchodem Rudé armády, v tento den, skončila šestiletá přítomnost německé okupační posádky ve frenštátských kasárnách. Tehdejší náladu výstižně popisuje ředitelka Obecné školy na Bystřem Růžena Grňáčková: „Rusové, jsou tu Rusové. Bratři, voláme všichni, tlačíme se ze dveří a ovšem většina z nás pláče. Jaké jsou to slzy, jež odplavují s sebou hrůzu šesti těžkých let. Naprahujeme ruce, přibíháme k nim. Píše se den 6. května, začátek nového, radostného a snad i šťastného života.“

Slovo snad v uvedeném textu bylo prorocké. 6. květen v roce 1945 si nepamatují, měl jsem čtyři roky, ale jako by to bylo včera, vybavuje se mi **21. srpen v roce 1968**. Mohl bych ředitelku Grňáčkovou parafrázovat. Rusové, jsou tu Rusové, voláme všichni a většina z nás pláče. Jaké jsou to slzy? Slzy bezmoci, ponížení, zraždy a nenávisti k okupantům, kteří na podzim téhož roku obsadili frenštátská kasárna na dlouhých jedenaadvacet let.

Druhé osvobození Frenštátu pod Radhoštěm a Trojanovic má datum 26. února 1990. Právě v tento den odjel z frenštátského nádraží první vlak se sovětskými okupanty. První vlak nejen z Frenštátu pod Radhoštěm, ale vůbec první vlak z tehdejšího Československa. Proč právě z Frenštátu pod Radhoštěm a to v den, kdy teprve v Moskvě náš ministr zahraničních věcí Jiří Dienstbier se sovětským ministrem zahraničí Eduardem Ševarnadzem podepsal smlouvu o odsunu sovětských okupačních vojsk z Československa?

Velkou bídou stíhaní tkalci vnášejí nejponížnější prosbu ohledně zmírnění jejich nouze je úvod suppliky, kterou 25. října 1890 poslali frenštátští tkalci císaři do Vídně. Naopak osmnáctiletý tkalcovský pomocník Josef Parma ve své žádosti o vystěhovalecký pas píše: Nahlížím až příliš dobře, že není žádné budoucnosti v Rakousku pro mne, a proto jsem se na tom ustanovil vystěhovat se do Spojených států Severní Ameriky. Proč ta historická reminiscence? Dva odlišné přístupy k řešení krizové situace. **Poddaný prosí a škemrá**

vrchnost v marné naději o pomoc. Občan jedná aktivně, ví, že musí spoléhat především sám na sebe.

Aktivní, odvážný a sebevědomý byl občanský postoj tehdejších představitelů Občanského fóra ve Frenštátě pod Radhoštěm při jednáních s veliteli sovětské posádky. To je odpověď na otázku, proč první vlak odjel právě z Frenštátu pod Radhoštěm. Plně jsem si tuto skutečnost uvědomil teprve letos 26. února ve frenštátském kině. Po zhlédnutí filmového dokumentu Milana Bayera následovala beseda s tehdejšími účastníky jednání ukončená odhalením pamětní desky, která bude umístěna na nádražní budově po rekonstrukci.

Dalibor Norský, Karel Míček ve svých vzpomínkách přiblížili posluchačům tuto mimořádnou dobu a odpovídali na dotazy z publika. Bohužel Ivan Žárský, čtvrtý účastník jednání za Občanské fórum, už nežije. Sovětská okupace dusila nejen město, ale též Trojanovice. Postoj frenštátských členů Občanského fóra ocenil starosta Trojanovic Jiří Novotný 7. března při vzpomínkové oslavě

Dalibor Norský, Karel Míček přebírají medaili z rukou starosty Trojanovic Jiřího Novotného

170. výročí narození prezidenta T. G. Masaryka u jeho pomníku na Horečkách. Členům frenštátského Občanského fóra jménem obce poděkoval a předal stříbrné pamětní medaile Trojanovic. Medaili obdržel i výpravčí Bohuslav Šoulák, který první vlak se sovětskými okupanty z Československa odpískal.

Drahomír Strnadel

Před památníkem T.G. Masaryka

Miloslav Malíček, jeden ze čtyř mužů, kteří se zasloužili o to, že Frenštát byl první město v Evropě, odkud Sověti odjeli. Uprostřed poslanec Parlamentu ČR Jakub Janda

Nová pravidla pro pronajímání bytů v Domech s pečovatelskou službou

Od 1. února 2020 nabyla účinnosti změna pravidel pro pronajímání bytů v domech s pečovatelskou službou, kterou schválila rada města. Změněná kritéria více zohledňují potřebnost žadatelů. Nová pravidla se vztahují na 157 bytů v domech s pečovatelskou službou (DPS) na ulici Rožnovská a v Martinské čtvrti. „Chceme, aby se zdejší byty pronajímaly lidem, pro které jsou domy s pečovatelskou službou primárně určeny,“ řekla vedoucí sociálního odboru Jana Prášková. „Nově bude dle stanovených kritérií veden pořadník žádostí, kdy bodové hodnocení bude záviset především na vyjádření ošetřujícího lékaře ke zdravotnímu stavu žadatele, na míře potřebnosti využití péče příslušné sociální služby, na bezdlužnosti žadatele, na aktuální sociální situaci žadatele, na vhodnosti jeho současného bydlení,“ dodala. Dům bude určen především osamělým seniorům nebo těm, o které se nemůže dostatečnou měrou postarat rodina. Cílem je zajistit nejen dostupné bydlení pro seniory, ale především prostřednictvím sociálních služeb zajistit seniorům odpovídající

cí míru podpory, pokud tato již není možná v jejich stávajícím bydlení,“ doplnila Jana Prášková. Pro vedení v pořadníku pro DPS na Rožnovské ulici bude podstatná také skutečnost, zda má žadatel smlouvu s poskytovatelem sociální služby (pečovatelská služba, osobní asistence apod.), to znamená, že již ve svém současném bydlišti tyto služby využívá. Domy s pečovatelskou službou vznikly ve městě v devadesátých letech a od samotného počátku měly být typem bydlení, které předpokládá podporu sociální služby. Situace se v letech změnila, také standardy sociální služby jsou jiné než na počátku. Nicméně město chce nadále zachovat statut DPS tak, aby nebyly jen nájemním bydlením pro seniory a zdravotně postižené, ale aby poskytl možnost zvýšené péče osobám, které tuto podporu a pomoc potřebují. Blížší informace k novým pravidlům Vám rádi poskytneme na odboru sociálních věcí Městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm (tel. 556 833 180). Jsou také na webových stránkách www.mu-frenstat.cz v sekci pro sociální oblast.

Svatoslava Nová

Varování nejen pro seniory. Nezdlužujte se, ať nespádnete do dluhové pasti

Odbor sociálních věcí varuje všechny naše spoluobčany před nezodpovědným chováním, a to na základě praktických zkušeností z každodenní praxe. „Opakovaně se setkáváme se zadluženými klienty, kteří se ocitli v začarovaném kruhu svých dluhů,“ říká sociální pracovnice Svatoslava Nová. „Jde většinou o spirálu dluhů, ze kterých bývá složité cesta ven.“

Řada klientů se neváhá zcela bezhlavě zadlužit bez toho, aby si dobře uvědomila své finanční možnosti a schopnosti uhradit dluhy. Mnozí se neváhají zadlužit např. pro získání peněz na vytouženou věc, či překonání momentální složité finanční situace nebo na prosbu známého o zápujčku peněz, nebo neváhají bez přemýšlení podepsat jakoukoliv smlouvu. Nejhorší jsou nebankovní půjčky a nekalé praktiky poskytovatelů nebankovních půjček a úvěrů,“ vyjmenovává Svatoslava Nová a dodává: „Lidé nejsou povinni něco podepsat, když už tak učiní, přebírají na sebe to, co podepsali, se všemi důsledky, bez ohledu na to, zda vše četli, nebo všemu rozuměli, zda s tím souhlasili nebo zda jim dohodu někdo i vnutil. Svými neuváženými kroky pak dluhy ohrožují sebe i své blízké.“ Pokud se už do finančních problémů dostanou, hrozí jim exeku-

ce nebo na nich vymáhá dluh inkasní agentura. Pokud k tomuto dojde, mohou tito občané kontaktovat zdejší odbor sociálních věcí, kde obdrží základní sociální poradenství, informace, odkazy, kontakty apod. Sociální pracovníci je mohou dále správně nasměrovat a být jim v začátku finančních problémů nápomocni. Odbor sociálních věcí je zkontaktuje na nejbližší občanské poradny (Nový Jičín, Kopřivnice atd.), na neziskovou organizaci Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska, z.s., nebo na nejbližší finanční poradny v tísni. Odborné sociální poradenství z oblasti dluhů a exekucí poskytují rovněž Centra pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, o. p. s. Všechny poradenské služby jsou většinou bezplatné.

„Neváhejte se proto obrátit na nás, sociální pracovníky frenštátského odboru sociálních věcí, a to nejlépe včas – ještě před podpisem smlouvy, dohody, půjčky, úvěru apod. Společně můžeme věc rozebrat, zvážit, prodiskutovat... Především možným problémům zavčas! Rádi Vám poradíme a pomůžeme,“ dodává Svatoslava Nová. Kontaktovat nás můžete osobně, případně telefonicky (tel. 556 833 176, 556 833 180, 556 833 174).

–red–

Napsali jste nám

Dovolte mi prosím, abych touto cestou ještě jednou poděkovala za podporu nádherné akce - Souznění - mimo jiné akce s hezkou myšlenkou pomoci naší rodině. Za sebe a děti děkuji městu Frenštát pod Radhoštěm, všem sponzorům a těm, co akci podpořili. V naší paměti také navždy zůstanou místní hasiči, které můj syn vnímal jako kamarády. Jejich přístup a práce je obdivuhodná a my měli tu čest je poznat osobně, přestože to bylo nejednou při smutné události. Tímto také s velkou bolestí v srdci oznamuji, že můj syn Jirka v druhé polovině ledna navždy odešel. Jeho zdravotní stav se koncem roku akutně zhoršil, a přestože se všichni snažili a Jiřík statečně i přes bolesti bojoval (tohle slovo nemám ráda, ale asi nejlépe vystihuje pravý stav), jeho tělíčko jednoho dne došlo síly.

Jelikož se finanční dar k Jiříkovi nedostal, cítím jako správnou věc uvést na pravou míru na místě, které má širší sledovanost, kdo s darem bude dále disponovat. Po dohodě s vedením Charity Frenštát pod Radhoštěm byla sbírka určena na dofinancování vhodného vozíku pro Jirku. Jelikož se však priority potřebné pro syna díky změně stavu změnila, řešení vozíku jsem byla nucena odložit. Čekala jsem, že by bylo možno z daru zaplatit alespoň účet za každodenní pronájem přístroje Cough Assist – ventilace, který se mi podařila pro Jiříka do nemocnice zařídit. Přístroj mu tak mohl alespoň částečně

ulevit ruku v ruce s péčí týmu lékařů. Věřím, že při větší dobré vůli by to bylo možné. Paní ředitelka Charity Frenštát pod Radhoštěm mi však sdělila, že to možné není, sbírka byla na kompenzační pomůcku a nemůže být poskytnuta na nic jiného. Nechápal jsem to, ale akceptovala. Jelikož jsem zajišťovala další nutné záležitosti na synův pobyt doma - mimo jiné domácí hemodialýzu, vybavení pokoje vhodného pro ošetřování, zajištění zbytku financí pro vhodný vozík jsem odsunula. Paní ředitelka místní Charity mi na dotaz sdělila, že na vyřízení vozíku mám rok a postup bude takový, že si dám požadavek, jaký vozík chceme koupit, dodám zbytek částky, Charita Frenštát pod Radhoštěm vozík zakoupí a ten nám pak předá. Jelikož Jiřík odešel, podle sdělení paní ředitelky Charity bude s částkou disponovat Charita Frenštát pod Radhoštěm. Bude hledat někoho jiného vhodného, komu bude finanční dar poskytnut.

Ale i přesto děkuji za ten krásný a hřejivý pocit, že nebyl osud Jirky tolika z Vás lhostejný a chtěli jste pomoci. On o tom věděl, veškeré dojmy se setkání s Vámi jsem se mu snažila předat. Jeho jedinečný úsměv dokázal dodat energii všem, kteří se mu snažili tu velkou bolest překonávat. Ten úsměv by zahrál i Vás, Vás dárci, kteří jste nám dali naději, že se jednou dostaneme opět ven na slunce, za pejsky, které Jiřík tak rád potkával.

Ivana Šrubařová

Zasedal krizový štáb

Pracovní skupina Krizového štábu ORP Frenštát pod Radhoštěm zasedla v pondělí 23. března 2020 na frenštátské radnici. Řešily se organizační záležitosti týkající se pořízení ochranných pomůcek a dezinfekčních prostředků. Město nechalo vytisknout leták s informacemi o nabízené pomoci seniorům, zdravotně postiženým osobám a osobám v karanténě. K zajištění služeb město spolupracuje s Charitou Frenštát pod Radhoštěm.

Zájem lidí pomáhat je ve Frenštátě velký. Dobrovolníci si vyzvedávají průkazy, ochranné pomůcky a instrukce

Letáky s informacemi o nabízené pomoci, s potřebnými telefonními čísly a kontakty budou distribuovány do všech

schránek v nejbližším dnech. „Prozatím jsme zaznamenali dvě žádosti na zajištění nákupu. Předpokládáme, že počet lidí se bude v čase zvyšovat. Dobrovolnický řešíme také například žádosti seniorů o poskytnutí roušky apod.,“ uvedl Miroslav Halatín.

„V Domě kultury, v kanceláři MěKS, vzniklo koordinační centrum. K dnešku evidujeme databázi cca 25 dobrovolníků, kterých stále přibývá. Ti jsou průběžně evidováni, vybaveni průkazy a ochrannými pomůckami. Jejich činnost bude centrálně koordinována. Dobrovolníci jsou v případě potřeby pomoci vysíláni ke konkrétním osobám, které potřebují pomoci se zásobováním potravinami, léky, ochrannými pomůckami, anebo potřebují zajistit například venčení psa,“ uvedl Marian Žárský koordinátor dobrovolnické činnosti.

*Iva Vašendová,
vedoucí odboru vnějších vztahů*

Děti psaly paměti frenštátské lípy

Žáci 9. tříd ZŠ Tyršova 913 ve Frenštátě, kteří navštěvují volitelný předmět Historie a současnost, si mohli vyzkoušet, jaké to je být spisovatelem. Jejich počáteční pocity byly dost podobné, tušili, že to bude velice pracné, někteří byli vyděšení a překvapení. Po první dvouhodinové to viděli ještě hůře: jsem vyčerpaná a vím, že se to ani nedá napsat; bude to trvat hodně dlouho.

Ale pak přišla ta chvíle, kdy Paměti lípy byly dopsány, text zkontrolován, obrázky vloženy. Spisovatelé už byli spokojeni: už se těším, až se to vytiskne; je to za mnou; hodně se mi ulevilo a cítila jsem radost; konečně jsem se toho zbavila.

Na náměstí u lípy se vedle kašny konal slavnostní křest knížek

Konečně bylo vše vytištěno a na náměstí u lípy vedle kašny se konal slavnostní křest knížek. Každá publikace měla svého kmotra, který stručně uvedl novou knihu a popřál jí a jejímu autorovi hodně úspěchů a spokojených čtenářů. Potom už byla kniha pokřtěna trochou vody.

Zbyla i chvilka času zeptat se, jestli by se žáci chtěli stát spisovatelem. Většina tuto možnost odmítla, ale skoro všichni přiznali, že se zdokonalili v práci s počítačem, získali zajímavé informace o historii Frenštátu, někteří zjistili, že to není žádný problém, ale potřebovali by na psaní hodně času.

Které informace žáky nejvíce překvapily? Největší zájem vyvolala přehlídka německých tanků v březnu 1939, ale i návštěva prezidenta Masaryka v roce 1928. Nikdo si nedoká-

zal představit, jak vypadalo náměstí bez veřejného osvětlení. Všichni lidé dnes vědí, že se centrum města nazývá náměstí Míru, ale jeho dřívější názvy Viktoria Platz (za války) a Náměstí Dr. Edvarda Beneše (hned po válce) patří k těm málo známým informacím.

Jak se nové knížky líbily lípě na náměstí, která své příběhy žákům vyprávěla? Napjatě poslouchala a tiše pohybovala svými větvemi v mírném vánku. Zdálo se, že si znovu připomíná události uplynulých 120 let.

Doufáme, že příští rok se s lípou při křtu nových knížek o historii Frenštátu znovu setkáme. Pokud byste se chtěli s našimi knížkami seznámit, budete mít možnost v Městské knihovně v oddělení pro dospělé.

Petr Ondryáš

Děti ze ZŠ Záhuní si užily lyžaček na Bílé

Žáci mají za sebou týdenní lyžařský výcvik na Bílé

Koncem února se uskutečnil lyžaček pro žáky prvního stupně Základní školy na ulici Záhuní v dětském lyžařském parku Ski areálu Bílá. Profesionální, ale i osobní a přátelský přístup instruktorů v lyžařské škole nabídl dětem výuku přizpůsobenou podle věku a dovedností. Dva pojízdné koberce nabízely malým lyžařům pohodlí, provazový a talířový vlek umožnil skvělý zážitek i těm starším. Největší legraci zajis-

til kolotoč na sněhu „Rotondo“. Na konci týdne se uskutečnily lyžařské závody, na které se přišli podívat rodiče dětí. Následovalo vyhodnocení, vyhlášení výsledků a bojové pokřiky všech družstev: Syslíků, Papoušků, Malin, Kiwi a Zeber. Rozloučili se s námi nejen instruktoři, ale i dětské a zvířecí postavičky medvídek Brumík se sluníčkem.

Miroslava Zrubková,
Milena Kupčáková

Jaký byl letošní lyžačák žáků Hotelové školy

Tak jako každým rokem se i letos uskutečnil lyžařský kurz 1. ročníku. Kurzu se celkem zúčastnilo 28 žáků napříč všemi prvními ročníky.

Místem konání byla tradičně chata a sjezdovka ve Valašské Bystřici – Búřově. Počasí bylo aprílové. Přivítalo nás sluníčko a teplo, chvílemi přišlo a ve čtvrtek dokonce nasněžilo. Sněhové podmínky na sjezdovce nebyly ideální, ale lyžovali jsme! Náplní kurzu bylo hlavně sjezdové lyžování,

někteří žáci zvládli i snowboard. Do programu kurzu byla zařazena i pěší turistika.

Večery jsme trávili odpočinkem, zábavou a hraním společenských her. Ve čtvrtek byla diskotéka. Žáci měli možnost lépe poznat své spolužáky a vznikla i nová přátelství.

O naši pohodu se starali majitelé chaty a sjezdovky manželé Mikuláštkovi.

M. Píchová, učitelka TV

Na Gymnáziu a SPŠEI chystají otevření univerzity třetího věku

Pokud to situace dovolí, zveme všechny zájemce, kteří mají chuť a elán rozšířit své dosavadní znalosti o nové poznatky v oblasti, která byla předmětem jejich profesního zájmu, anebo se chtějí vzdělávat v nových disciplínách, které jim může Gymnázium a Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky ve Frenštátě pod Radhoštěm ve spolupráci a pod patronací Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava nabídnout, dne 28. května 2020 v 16 hodin do budovy školy.

Na první společné schůzce bude zájemcům, kteří chtějí

- rozšiřovat odborné i společenské kontakty,
- udržovat a zlepšovat intelektuální schopnosti,
- eliminovat pocit izolovanosti,
- relaxovat a příjemně se nechat odborně rozptylovat,

nabídnuta škála předmětů a přednášek, ze kterých si budou moci volit oblast svého zájmu, a dozvědět se další upřesňující informace o U3V.

Výuka v akademickém roce 2020/2021 bude zahájena v září, případně v říjnu 2020 slavnostní imatrikulací.

Milena Vaverková, ředitelka školy

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÝCH ŠKOL

PRO ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

Základní škola a Mateřská škola Frenštát pod Radhoštěm, Tyršova 913

a

Základní škola a Mateřská škola Frenštát pod Radhoštěm, Záhuní 408

oznamují, že ve dnech

4. 5. a 5. 5. 2020

v době od 10:00 do 15:00 hodin

bude probíhat

**ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÝCH ŠKOL NA ÚZEMÍ MĚSTA
FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM
(MŠ DOLNÍ, MŠ MARKOVA, MŠ ŠKOLSKÁ ČTVRTĚ)**

- O přijetí dítěte rozhodne na základě podané žádosti a stanovených kritérií ředitel příslušné ZŠ a MŠ
- Předpokládaný počet volných míst v jednotlivých mateřských školách pro školní rok 2020/2021: Mateřská škola Dolní - 20, Mateřská škola Markova - 25, Mateřská škola Školská čtvrtě - 49 volných míst
- Rodiče při zápisu předloží občanský průkaz a rodný list dítěte
- Občané EU předloží povolení k pobytu v ČR
- Žádost je možné podat v MŠ Markova, MŠ Dolní nebo MŠ Školská čtvrtě

Bližší informace k přijetí dítěte do mateřské školy rodiče obdrží v příslušné mateřské škole nebo na webových stránkách škol.

Organizace předškolního vzdělávání vyplývá ze zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon.

Kobližkině svět
Dřevěné hračky a deskové hry pro děti i dospělé

NOVĚ OTEVŘENO

Dřevěné hračky *Hlavolamy*
Pexesa *Deskové hry*
Kreativní potřeby

Náměstí Míru 30, Frenštát pod Radhoštěm

POMOC COVID-19

PRO SENIORY
a osoby handicapované**Koronavirus je pro starší lidi nebezpečný****Zůstaňte doma v bezpečí!**

Vážení spoluobčané, sousedé,

pokud víte ve vašem okolí o někom, kdo by mohl být osamocený, bez informací, prosím dejte nám vědět, aby nikdo nezůstal bez pomoci.

**Město Frenštát pod Radhoštěm nabízí
zdarma pomoc s donáškou nákupů, léků.**Naši dobrovolníci jsou ochotní pomoci např. s **venčením pejska**.

Kontaktujte nás na tel. čísle: 556 833 111. V pracovní dny od 8 do 12 hod.

Bezplatnou pomoc můžete využít také od Charity Frenštát pod Radhoštěm. Pro seniory 65+ a zdravotně postižené osoby.

Informace na tel. čísle: 731 141 801, v pracovní dny od 7 do 14.30 hod.

tel. 556 833 111 / 731 141 801**Ve městě sbírají baterky
pro charitativní účel, pomozte také!**

Baterkománii organizuje Krajský úřad Moravskoslezského kraje a společnost ECOBAT. A o co jde? Až do 31. srpna 2020 budeme společně sbírat použité baterie pro dobrou věc a zároveň více myslet ekologicky a chovat se lépe k životnímu prostředí. Tři města, která nasbírají nejvíce kilogramů baterií na jednoho pracovníka úřadu, získají finanční příspěvek na podporu charitativního projektu.

V našem městě sbíráme baterie pro Elišku, holčičku trpící dětskou mozkovou obrnou. Chceme bojovat o nejlepší umístění. Žádáme proto o podporu občany města. Jak mohou pomoci? „Od prvního března až do 31. srpna mohou lidé nosit použité baterky na sběrné místo na městském úřadě.

Pokud se nám společně podaří uspět, zlepšíme nejen naše ekologické chování, ale můžeme získat finanční příspěvek pro malou Elišku,“ uvedla Petra Harabišová z odboru životního prostředí MěÚ Frenštát pod Radhoštěm a iniciátorka celé akce. Pět sběrných nádob je umístěno v prostorách městského úřadu.

Uspějeme-li, Eliška dostane peníze na svou léčbu. Desetiletá

Eliška trpí dětskou mozkovou obrnou a potřebuje pravidelnou neurorehabilitaci, která doplňuje její léčbu a posune Elišku vždy o další krok kupředu. Aby byla neurorehabilitace účinná, musí ji Eliška podstupovat pravidelně několikrát do roka, což je velmi finanční náročná.

„Každá baterka, která skončí v recyklaci, se počítá a ty v rámci Baterkománie hned dvakrát. Zaprvé tříděním ochráníme přírodu, zadruhé podpoříme dobrou věc,“ doplnila iniciátorka. Konkurence je velká. Vyhrává ten, kdo nashromáždí nejvíce baterií. Zatím skladujte baterie doma, až to situace dovolí, přineste je na MěÚ, kde jsou sběrné nádoby.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

NÁBYTEK
PRO VÁŠ DOMOV

**JIŽ 28 LET
VÁM DODÁVÁME
KVALITNÍ ČESKÝ NÁBYTEK**

Jitka Baláčová NÁBYTEK
Dolní 482 | 744 01 Frenštát pod Radhoštěm
Tel./fax: 556 835 494 | GSM: 603 842 666
E-mail: balac@cbox.cz | www.nabytek-frenstat.cz
IČO: 13018230 | DIČ: CZ455529433

OTVÍRACÍ DOBA:
Po-Pá: 8 - 12, 13 - 17
So: 8.30 - 11.30

**STAVEBNÍ
TOFEL**
HOBBY CENTRUM

NOVĚ OTEVŘENA
PRODEJNA
SPOJOVACÍHO
MATERIÁLU
(první patro)

STAVEBNÍ HOBBY
CENTRUM TOFEL
MARTINSKÁ ČTVŘŤ 1787
(bývalé kasárny)
744 01 FRENŠTÁT POD RADH.
PO-ČT: 7:00-17:00
PÁ: 7:00-19:00
SO-NE: ZAVŘENO

KONTAKT: +420 605 269 064 STAVEBNINY
+420 604 688 864 SPOJOVACÍ MATERIÁL
EMAIL: Bronislava.Toflova@seznam.cz (stavebniny)
AlesTofel@seznam.cz (spojovací materiál)

JANDA Lukáš
karosárna

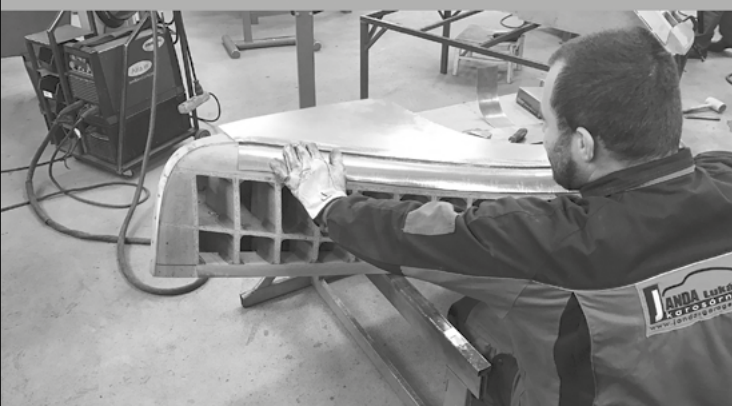
**- AUTODÍLY A DOPLŇKY -
-AUTOSERVIS -
-SERVIS KLIMATIZACÍ -
-KAROSÁŘSKÉ PRÁCE -
-RENOVACE VETERÁNŮ -**

JANDA GARAGE - LUKÁŠ JANDA
PLANISKA - BÝVALÝ SKLAD CO 11
FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM
TEL. 604 307 788
WWW.JANDA-GARAGE.CZ

 KAROSÁRNA JANDA
#JANDAGARAGE

OTVÍRACÍ DOBA: PO-PÁ 8:00-16:00 SO 8:00-11:30

NABÍDKA PRÁCE!

DO NAŠEHO TÝMU HLEDÁME TYTO POZICE:
KAROSÁŘ - OPRAVY VETERÁNŮ / OPRAVÁŘ KAROSERII / ZÁMEČNICKÉ PRÁCE.

MÍSTO VÝKONU PRÁCE: FRENŠTÁT P.R

**PRO BLIŽŠÍ INFORMACE A DOTAZY
PROSÍM VOLEJTE NA TEL. 604 30 77 88
NEBO PIŠTE NA EMAIL: INFO@JANDA-GARAGE.CZ**

JANDA Lukáš
karosárna

LUKÁŠ JANDA
PLANISKA - BÝVALÝ SKLAD CO 11
74401 FRENŠTÁT P.R.

Muzeum ve Frenštátě p. R. – výstavy a programy

PETR HELBICH 90

Výstava fotografií k příležitosti životního jubilea autora.

Výstavní síň Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm. Výstava potrvá do 26. dubna 2020.

FRENŠTÁTSKÁ MUZEJNÍ NOC

V pátek 24. dubna 2020 od 17.00 do 22.00 hodin v prostorách frenštátského muzea.

Program: loutkové divadlo pro nejmenší, interaktivní úkoly pro malé i velké, střelba na laserové střelnici, promítání archivních filmů.

Zvýhodněné vstupné: dospělí 30 Kč, děti 10 Kč.

Otevírací doba:

úterý - pátek 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00

sobota a neděle 9.00 – 15.00

www.muzeum-frenstat.cz

S platností ke dni 10. 3. 2020 se do odvolání uzavírají všechny pobočky Muzea Novojičínska pro veřejnost včetně doprovodných akcí. O aktuální situaci budeme informovat na webových stránkách. Děkujeme za pochopení.

Kino zavádí zvýhodněné filmové projekce (nejen) PRO SENIORY

Přestože je v tuto chvíli nejen naše město ve stavu nouze, a aktuálně neprobíhají žádné kulturní akce, rádi bychom představili připravovaný projekt frenštátského Kina, který odstartuje ve chvíli, kdy to probíhající situace dovolí. Frenštátské kino do své nabídky zařazuje zcela nový produkt zaměřený především na seniory. Projekt, který úspěšně funguje v řadě kin po celé republice, přináší zvýhodněné filmové projekce, speciální čas a aktuální filmové hity. Promítat se bude pravidelně každé druhé úterý v letním a zimním režimu. Nejen tyto projekce budou zároveň podpořeny zajímavým benefitem.

Kino to je místo setkávání, sdílení, způsob určité formy trávení volného času. Díky výzkumu, který probíhal na konci roku 2019 prostřednictvím osobních rozhovorů, získali pořadatelé velmi cenné informace především v oblasti potřeb a životního rytmu seniorů v různém věku. Pro některé může být při návštěvě kina překážkou cena, pro jiné zase promítání ve večerních hodinách. Toto všechno by mohlo pomoci vyřešit právě Kino Senior. Kino Senior bude promítat každé druhé úterý a návštěvníci se tak můžou těšit až na 25 projekcí ročně. V měsících duben až září budou projekce probíhat od 10.00 hodin a od října do března vždy ve 14.00 hodin odpoledne. Každá z těchto projekcí bude stát pouhých 60 Kč a nebude potřeba se prokazovat jakýmkoliv dokladem o věku. Filmové projekce pro seniory jsou přístupné všem, kdo v danou chvíli mají chuť a čas přijít. Kino Senior je určeno každému, komu nevadí si na nový film počkat tři až čtyři týd-

ny od premiéry. Rozhodně neplánujeme promítat filmy pro pamětníky. Už nyní můžeme prozradit, že v rámci těchto projekcí se diváci mohou z české filmové produkce těšit na snímky jako jsou Vlastníci, Poslední aristokratka, Pražské orgie nebo Modelář.

Organizátoři frenštátského Kina Senior u tohoto projektu vnímají nejen přínos kulturní, ale také společenský. „My věříme, že Kino Senior by mohlo být například vyhledáváno nebo zařazeno jako pravidelná aktivita řady fungujících klubů a spolků ve městě a okolí. Některé z nich jsme už s nabídkou oslovili. V případě, že se bude jednat o pravidelné diváky, otevírají se do budoucna další možnosti, jak s touto diváckou skupinou individuálně pracovat. Do projekcí bychom rádi zařadili filmy nejen české, ale také zahraniční produkce nebo dokumenty. Pokud to bude v silách kina, můžeme promítat filmy na přání nebo v případě velkého zájmu přidat promítací den, ale to už hod-

ně předbírám,“ uvádí s úsměvem vedoucí kina Ondřej Svoboda.

Nejen Kino Senior bude podpořeno zajímavým benefitem, který kino připravilo ve spolupráci s firmou Cykloservis Prašivka. Jedná se o velkou losovací soutěž „Do kina pěšky a domů na kole“. Pro jednoho z aktivních návštěvníků Kina Frenštát pod Radhoštěm je připravena skutečně atraktivní cena. Tou je elektrokolo v hodnotě 50 000 korun! Od května do prosince 2020 se může prakticky každý návštěvník zapojit do soutěže o toto elektrokolo. Pravidla soutěže jsou jednoduchá, k zakoupené vstupence návštěvník získá herní kartu, kterou vyplní a vhodí do schránky ve foyer kina. Takto může učinit opakovaně, při každé návštěvě kina. Čím častěji naše kino navštíví, tím zvyšuje své šance na výhru. Jednoho z diváků vylosuje v prosinci 2020 Miroslav Prašivka majitel firmy, která kolo do soutěže věnovala.

Zuzana Kalinová
Městské kulturní středisko

Město Frenštát pod Radhoštěm, Městské kulturní středisko Frenštát pod Radhoštěm
ve spolupráci s firmou EFKO-karton, s. r. o., Inspirací Zlín a Technickým muzeem v Brně

FENOMÉN IGRÁČEK

POZOR ZMĚNA

Vzhledem k současné situaci jsme bohužel nuceni změnit termín konání výstavy Fenomén Igráček, která měla od 24. března 2020 poléšit návštěvníky. Výstavní síň Albína Poláška ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Vynasnažíme se co nejdříve najít nejbližší možný náhradní termín.

IGRÁČEK

Pojďte s námi pomáhat

www.kultura.frenstat.cz
www.efko.cz | www.inspiracizlin.eu
www.facebook.com/igracek.fgurka

Všední den, filmové novinky, speciální čas, snížené vstupné.

TEĎ BUĎTE DOMA

hned jak to půjde
uvidíme se v kině
www.kinofrenstat.cz

60Kč

KAŽDÉ DRUHÉ ÚTERÝ

vždy od 10.00 hodin

Projekce pro všechny, kdo mají čas a chuť vidět nový film.

NA JAKÉ FILMY SE MŮŽETE TĚŠIT

Vlastníci

Pražské orgie

Poslední aristokratka

Modelář

KINO SENIOR

Školáci nemají prázdniny, kantoři je vyučují na dálku

Radost žáků škol, kteří se dozvěděli o mimořádném opatření vlády, která s účinností od 11. března uzavřela i všechny základní a střední školy ve městě, netrvala dlouho. Už v následujících dnech začali školáci zjišťovat, že je nečekají mimořádné prázdniny, ale nezvyklý model vyučování. I frenštátské školy totiž velmi rychle začaly se vzdálenou výukou svých žáků. Režim je samozřejmě o něco volnější, než když žáci sedí v lavicích, ale kantoři se své svěřence snaží vyučovat i nadále, většinou prostřednictvím internetu. V permanenci jsou především výukové programy, e-mailová komunikace, aplikace pro online učení a komunikace s kantory prostřednictvím k tomu určených aplikací. Ředitelů frenštátských škol jsem se zeptala, jak řeší jednotlivé školy výuku?

Zdenka Murasová, ředitelka ZŠ Tyrsova 913

Pro naši školu bylo výhodou, že jsme v letošním školním roce zahájili využívání elektronické žákovské knížky a třídní knihy v aplikaci Bakaláři. Na 1. stupni využívají třídní učitelé především třídní webové stránky, kde mají zveřejněny měsíční plány učiva a průběžně je doplňují o pracovní listy, interaktivní cvičení, výukové programy či odkazy na zajímavé vzdělávací aktivity. Na druhém stupni je situace o něco náročnější, žáci jsou úkolováni různými učiteli z různých předmětů současně. Plošně se nám osvědčil model průběžného zadávání domácích úloh v aplikaci Bakaláři (kde jsou také snadno doložitelné), navíc vyučující k výuce na dálku využívají také další elektronické nástroje. Někteří si zřídili přes Google vlastní oborové webové stránky, kde s žáky

sdílejí výuková videa a připravují procvičovací testy. Dále využívají program Alf Book k interaktivnímu procvičování probraného učiva, někteří využívají videovýuku přes Skype nebo si s žáky založili e-mailové pracovní skupiny ke sdílení pracovních materiálů, interaktivních učebnic a kontrole plnění zadávaných úkolů (scany, foto z mobilů). Všichni žáci mají zpřístupněné výukové programy společnosti Didakta, jsou průběžně upozorňováni na další možnosti jako je např. televizní vzdělávání na ČT 2 a ČT 1. S rodiči navíc komunikujeme také prostřednictvím e-mailů a telefonicky.

Josef Stieberský, ředitel ZŠ Záhumí

Po několika dnech testování optimálního nastavení distanční výuky jsme zvolili na ZŠ Záhumí aplikaci Bakaláři. Vedení školy

je a chce být s učiteli i rodiči v pravidelném kontaktu i v budoucnu a aktivně tak pomáhat při případných nejasnostech či obtížích týkajících se praktického využití Bakalářů.

Bohuslava Krupicová, zástupkyně ředitelky Hotelové školy

Učitelé využívají při on line výuce a zadávání úkolů program Bakaláři nebo webové adresy tříd, popř. také jednotlivých žáků. Žáci tam nacházejí zadání učiva, které jednotliví vyučující podle tematických plánů zasílají formou pracovních listů nebo odkazů. Dále mají k dispozici webové stránky s výukovými programy. Pro výuku odborných gastronomických předmětů mohou využít program Kulinářské umění, kde se mají možnost vzdělávat prostřednictvím video kurzů. Své vědomosti si následně kontrolují plněním kvízů. Učitelé na svých účtech mají přehled o plnění jednotlivých úkolů a o výsledcích svých žáků. Využíváme rovněž nabídek různých nakladatelství, která v současné situaci zpřístupnila své elektronické učebnice včetně pracovních listů zdarma. Žáci posledních ročníků tříletých oborů si ještě před uzavřením škol vylosovali témata Samostatných odborných prací, na kterých teď mohou pracovat s možností využívání emailové konzultace se svými učiteli. Žáci posledních ročníků maturitních oborů budou elektronicky zasílat seznamy své četby k maturitní zkoušce. Témata pro přípravu k závěrečným i maturitním zkouškám mají žáci k dispozici na webových

stránkách školy. Na webových stránkách školy jsou k dispozici emailové adresy všech vyučujících včetně školního psychologa.

Pavlna Palová, ředitelka ZŠ Tyrsova 1053

Uzavření školy bylo pro naše žáky nepříjemné, protože je to pro ně i místo mnohdy jediného sociálního kontaktu mimo rodinu. Kontakt s rodiči nám umožňovala hromadná korespondence Školy online, ale většinou si každý třídní učitel zvolil pro svou třídu nejvhodnější cestu. Dětem na prvním stupni učitelky připravovaly materiály pro domácí vyučování. Linkovaly sešity, pisanky, připravovaly vystřihování, malování i školní pomůcky. Předávání proběhlo jednou týdně ve vestibulu školy. Žáci na druhém stupni byli v kontaktu s třídními učiteli také prostřednictvím portálu Sborovna. Učitelé využili nečekanou situaci k tomu, aby posílili jejich zodpovědnost a samostatnost, aby tíha komunikace a předávání úkolů neležela jen na rodičích, ale hlavně u starších žáků, přímo na dětech. Pro předávání informací se posílila důležitost školního webu, kam jsme vkládali aktuální informace o možnostech čerpání OČR a o online zdrojích pro výuku. Hledali jsme všechny možné komunikační kanály – osobní konzultace s dodržением bezpečných hygienických pravidel, telefon, e-mail, web, ale i předávání přes otevřené místní květinářství, kde nám pomáhala paní Papáková.

Romana Stejskalová

Změny ordinačních hodin dětských lékařů po dobu nouzového stavu

MUDr. Ivana Lušňáková Praktický lékař pro děti a dorost Tyrsova 1033, Tel: 556 839 177				
Pondělí	7.00 - 12.00	(Nemocní)		
Úterý	7.00 - 11.30	(poradna pouze pro objednané)	13.00 - 15.30	(Nemocní)
Středa	9.00 - 11.00	(poradna pouze pro objednané)	12.00 - 15.00	(Nemocní)
Čtvrtek	7.00 - 12.00	(poradna pouze pro objednané)	13.00 - 15.00	(Nemocní)
Pátek	7.00 - 12.00	(Nemocní)		

MUDr. Adéla Mořkovská Praktický lékař pro děti a dorost Záhumí 1034, Tel: 556 836 294, 775 297				
Pondělí	7.00 - 11.00	(poradna pouze pro objednané)	12.00 - 14.00	(Nemocní)
Úterý	7.00 - 11.00	(poradna pouze pro objednané)	12.00 - 14.00	(Nemocní)
Středa	7.00 - 11.00	(Nemocní)	12.00 - 14.00	(Nemocní)
Čtvrtek	7.00 - 11.00	(poradna pouze pro objednané)	12.00 - 14.00	(Nemocní)
Pátek	7.00 - 11.00	(Nemocní)		

MUDr. Zdenka Babincová Praktický lékař pro děti a dorost Záhumí 1034, Tel: 556 836 292				
Pondělí	7.00 - 11.00	(Pro nemocné)	12.00 - 14.00	(Pro nemocné)
Úterý	7.00 - 11.00	(Pro nemocné)		
Středa	7.00 - 11.00	JPP Pro zdravé	12.00 - 14.00	(Pro nemocné)
Čtvrtek	7.00 - 11.00	JPP Pro zdravé	12.00 - 14.00	(Pro nemocné)
Pátek	7.00 - 11.00	(Pro nemocné)		

Od 16. 3. 2020 před ošetřením každého nemocného dítěte nás, prosím, kontaktujte telefonicky.

S dítětem by měla jít k lékaři **pouze jedna osoba** jako doprovod. Budou prováděny preventivní prohlídky dětí do dvou let věku. Očkování **není vhodné odkládat**. Při vyšetření použijte u malých dětí **vlastní jednorázové podložky**, které následně vyhoďte do uzavíratelného koše a řádně si umyjte a vydezinfikujte ruce. Ostatní preventivní **prohlídky mohou být posunuty**

na dobu po skončení nouzového stavu. Pokud má vaše dítě příznaky respirační infekce, **zůstaňte doma a kontaktujte svého lékaře telefonicky**. Pokud máte k dispozici jednorázovou **roušku, použijte ji**. Do čekárny vstupujte v ideálním případě **jednotlivě**, tedy doprovod a pacient. Malé děti držte v čekárně, pokud možno na ruku a **omezte jejich volný pohyb**. *–red-*

Vítání ptačího zpěvu letos nebude

Začít musíme špatnou zprávou. Krásná a velmi oblíbená akce, která zahajuje každou návštěvnickou sezónu Naučné stezky Beskydské nebe, Vítání ptačího zpěvu se v plánovaném termínu 4. dubna 2020 neuskuteční. Důvod je všeobecně znám. Stav nouze, vyhlášený vládou České republiky, který omezuje pořádání veřejných akcí skončí v nejlepším případě po 30 dnech, tedy 14. dubna 2020 (v době uzávěrky zpravodaje).

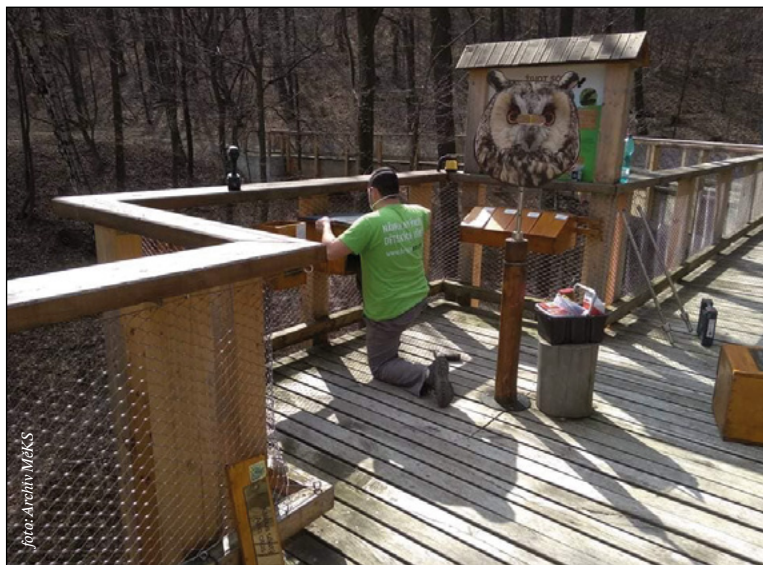
Pro ty, kdo se těšili na Vítání ptačího zpěvu, MĚKS nabízí 4. dubna virtuální prohlídku expozice Život v korunách stromů na vzdušném chodníku

„Reálně je organizace této akce v pozdějším termínu v ohrožení, neboť součástí programu je velmi atraktivní kroužkování ptáků a moc se nám nechce vstupovat do rozběhnuté hnízdní sezóny. Ta by letos, díky nezvykle teplému počasí mohla dokonce začít ještě dříve než v předchozích letech. Uvidíme. Každopádně právě nyní usilovně pracujeme na opravě exponátů expozice Život v korunách stromů na vzdušném chodníku i na údržbě celé naučné stezky Beskydské nebe,“ uvedl Marian Žárský, ředitel MĚKS.

Ať skončíme alespoň trošku optimisticky, tak máme i dobrou zprávu.

Příroda hranice karantény ani další opatření neuznává a jaro se dere všemi dveřmi. Kvetoucí bledule, sněženky, ladoňky, krokusy, narcisy i zlatý déšť a lýkovec jsou důkazem. Objevují se i první ptáci, čmeláci a včelky.

První jarní den byl již 20. března, ale pro některé lidi začíná jaro dnem, kdy se na komíně bývalého komunálu, dnes firma EPO, objeví čáp. Ten se letos ukázal dokonce o dva dny dříve, ve středu 18. března. Poté sice ještě malinko zamrazilo, napadla i troška sněhu a čáp si možná nadává, že špatně odhadl situaci. Věříme však, že situace již je nezvratná. **—red—**

V pátek 19. března byla na vzdušném chodníku na Horečkách provedena kompletní instalace expozičních prvků, které přes zimní období prošly generální údržbou

Opustila nás kamarádka Jiřího Rašky, olympionička Dana Zátoková

Pátek 13. března se ukázal opravdu jako nešťastný den. Toho dne brzy ráno v Ústřední vojenské nemocnici zemřela Dana Zátoková. Olympijská vítězka, dvojnásobná evropská šampionka a držitelka světového rekordu v hodu oštěpem. Bylo jí 97 let. Proč vzpomínat Danu Zátokovou ve Frenštátském zpravodaji? Důvodů je hned několik.

Dana Zátoková s Jiřím Raškou při oslavě jeho jubilea

Tak třeba proto, že to byla krásná žena. Nemyslím krásná v tom smyslu, že vypadala jako Marilyn Monroe nebo Brigitte Bardotová. Byla krásná svými životními postoji, filantropií, anebo také péčí o manžela Emila, se kterým sdílela vše pěkné, ale i nesnáze způsobené jeho postoji k okupaci v roce 1968. Nikdy jí nevdalo, že stojí trochu v jeho stínu. Marně. Emil z Helsinek přivezl tři medaile, ona jen jednu. Ona si však nemohla oštěpem hodit 5 kilometrů, 10 kilometrů a ještě maraton. Ledaže by si přibrala navíc kouli a disk. To by však zvládla snad jen Ledecká.

Legenda tuzemského sportu měla úzký vztah k sousední Kopřivnici zprostředkovaný jejím manželem Emilem Zátokem, místním

rodákem. Paní Dana osobně odstartovala všech devatenáct dosavadních ročníků Běhu rodným krajem Emila Zátoka s výjimkou toho loňského, kdy jí to již zdravotní stav nedovolil.

Dalším důvodem je, že byla velkou kamarádkou s naším frenštátským olympijským vítězem, Jiřím Raškou. Ve Frenštátě se zúčastnila oslav jeho životního jubilea a bohužel, také jeho pohřbu.

Poslední rozloučení se slavnou atletkou se na pozadí mimořádných opatření uskutečnilo v úzkém kruhu zvaných hostů. Později se předpokládá obřad v Břevnovském klášteře a v září i uložení na Valašském Slavíně v Rožnově pod Radhoštěm.

Petr Poštulka

Setkání olympioniků, Věry Čáslavské, Jiřího Rašky a Dany Zátokové ve Frenštátě p. R.